

V novo srednjeročno obdobje...

Z letom 1981 začnemo novo srednjeročno, petletno plansko obdobje.

Kaj smo zapisali v planske dokumente, kakšne načrte in cilje smo si postavili in kakšne rezultate lahko pričakujemo? Seveda je samoupravno srednjeročno planiranje zahtevna in kompleksna naloga, ki je ni moč na kratko strniti v nekaj misli. Sistem planiranja je še v razvoju, nestabilne razmere v gospodarjenju otežujejo tako načrtovanje kot izvajanje nalog, sodelovanje pri postavljanju ciljev, kvaliteta postavljenih nalog, sodelovanje in izvajanje nalog — vse to in še kaj vpliva na bolj ali manj kvaliteto planiranja in — kar je najvažnejše — na bolj ali manj uspešno uresničevanje postavljenih ciljev.

In kaj smo si zastavili za naslednjih pet let?

Najprej nekaj načrtov, ki se tičejo gospodarjenja v najširšem smislu, na nivoju delovne organizacije ali za temeljno organizacijo, za poslovno enoto, segment prodaje ali posamezni izdelek.

Torej, prvi tak cilj je, da bi se **realni dohodek (realni osebni dohodek)** v naslednjih petih letih dvigal. Da bomo to uresničili, moramo zagotoviti optimalno rast celotnega prihodka (prodajne realizacije) glede na panogo in hkrati zagotoviti ustrezno manjšo rast porabljenih sredstev!

V Samoupravnem sporazumu o temeljih plana SO Stol Kamnik za obdobje 1981—1985 smo si zastavili cilje v tej smeri. Poglejmo nekatere važnejše med njimi:

1. Odpravili bomo neskladje med zmogljivostmi za kovinsko pohištvo in kovinska ogrodja nasproti ostalim proizvodnim področjem.

2. Izboljšali tehnično produktivnost tako, da bo povprečna letna stopnja 3,9 odstotka, z nabavo modernejših postrojenj, strojev in naprav ter izboljšali tehnologijo, organizacijo dela, izkoriščanje zmogljivosti, surovin in materialov.

3. Razvijali, proizvajali in prodajali bomo tak program izdelkov, ki bo tržno orientiran, hkrati pa bo zagotavljal ugodnejše razmerje med prodajnimi cenami in materialnimi in drugimi stroški (donosnost — pokritje).

4. Trajno analizirali proizvodno-prodajni program s stališča absorpcije na trgu in donosnosti.

5. Izpopolnili in modernizirali bomo tehnologijo procesiranja podatkov, po-

(Nadaljevanje na 3. strani)

S prihodom letošnjega leta pričnemo novo desetletje. Ob taki priložnosti se še posebno dotaknemo prehojene poti in pomislimo na čas pred seboj. Življenje ni namenjeno samemu sebi, temveč delu in prizadevanju, da v naši skupnosti uredimo še veliko stvari, ki smo jih doslej zavestno in manj zavestno odlagali in se raje predajali lažodnejšemu življenju in višjemu standardu, kot smo ga zares dosegli.

Po delu nas bo cenila družba in po delu se nas bodo spominjali znanjci. S svojim prispevkom k skupnim ciljem bomo dokazali, koliko nam je za moralni in materialni razvoj naše skupnosti in s tem življenja vsakega posameznika.

Ob začetku leta pogledamo okoli sebe, kritično ocenjujemo, kaj smo si zgradili in kaj še moramo. Ob pogledu na naše bivalno okolje lahko ugotovimo, da se je tudi naš kraj v zadnjih desetletjih tako razvil, kot še nikoli v zgodovini. V temelje starih, nizkih hišic so bili izkopani globoki in široki temelji novih zgradb, na njih pa sezidana udobna sodobna stanovanja. Urejena je okolica, prebivalci imajo zagotovljeno preskrbo, urejeno je šolanje otrok, v veliki meri tudi otroško varstvo in še veliko drugega.

Veliko smo zgradili v letih po drugi vojni in nobenega razloga ni, da bi zastajali na poti. V težkih povojnih razmerah smo veliko zmogli. Danes so osnovne težave že zdavnaj mimo, smo pa pred novimi, ki so toliko bolj zahtevne, kolikor se razvijamo. Življenje brez vsakodnevnega dela in intenzivnega načrtovanja za prihodnji čas je življenje brez ciljev in brez smisla.

Zamislimo si naš kraj pred desetletji in pogledjmo ga danes. Ne bo nam težko predstavljati si ga v prihodnjem obdobju, ko bo lahko ob našem marljivem in dobrem delu pridobil zopet nov videz, ki mu ga moramo dati. Tudi to je naša dolžnost.

500204448

Z druge konference Zveze sindikatov Slovenije

Samoupravljalec ni mezdni delavec, temveč gospodar v naši družbi

Dnevni red 2. konference Zveze sindikatov Slovenije, ki je bila 17. 12. 1980 v Ljubljani, je bil posvečen vlogi in nalogam Zveze sindikatov Slovenije pri uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela ter sprejemu družbenega dogovora o skupnih osnovah za odlikovanje in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Naj povem, da smo tudi v naši delovni organizaciji posvetili temu veliko pozornosti, ko je bil v razpravi osnutek družbenega dogovora in da je bilo več pripomb tudi upoštevanih.

Že v uvodni besedi, ki jo je na 2. konferenci imel predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije tov. Martin Mlinar, je bilo poudarjeno, da ustrežnejše vrednotenje proizvodnega dela ni le socialno vprašanje, pač pa pogoj za enakopraven družbenoekonomski položaj vseh delavcev. Poudaril je, da morajo dobre rešitve delitve dohodka in osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela postati ne le spodbuda delavcev za boljše delo in gospodarjenje, temveč tudi orožje v njihovih rokah in rokah družbe kot celote za obvladovanje gospodarske in družbene nestabilnosti. Zato je jasno, da takšni sistemi delitve osebnih dohodkov, ki uresničujejo načelo delitve po delu in njegovih rezultatih, precej krepijo samoupravljalno zavest delavcev, utrjujejo njihov samoupravni položaj in večajo povezovanje združenega dela na dohodkovnih osnovah.

Sedanja praksa in doseženo kažeta, da je na tem področju že precej narajenega, toda takšnih rešitev, ki bi uveljavljale celovitost vloge delitve osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe v sistemu samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, skoraj ni. Načini, kako doseči te cilje, so v delovnih organizacijah zelo različni ne le v konkretnih izpeljavah — te bodo vedno različne — temveč v pojmovanju temeljnih osnov, na katerih izpeljujejo konkretizacijo sistema delitve po delu in njegovih rezultatih. Zato ni čudno, da se vedno pogosteje dogaja, da so dohodki za opravljanje istih del in nalog v približno enakih delovnih razmerah z osebnimi dohodki delavcev v razmerju 1 : 2 in še več. Takšni načini delitve ne izboljšujejo dela in gospodarjenja, temveč krepijo nezadovoljstvo nad razlikami, ki ne izhajajo iz dela in rezultatov. Nujno je treba enotno opredeliti ekonomske vrvine, ki naj jih merimo. Te so: živo in minulo delo, delovni prispevek in rezultati dela. Pravo ravnotežje med njimi in soodvisnost je v razmerah socialistične blagovne proizvodnje in osnova za dobro delo in uspešno gospodarjenje ter uresničevanje načela za približno enako delo in njegove rezultate, približno enak osebni dohodek.

Sindikati moramo s svojo družbenopolitično aktivnostjo ustvariti take druž-

bene razmere, v katerih bo družbeno koristno delo materialno bolj spodbujano in tudi moralno bolj priznано. Spopasti se moramo z nedelom in pridobitništvom, ki izhaja iz tega, ter pogumno pokazati na vsakega posameznika ali nosilce takih pojavov. Tako bomo odločilno prispevali k temu, da bo delo in iz njega izhajajoči rezultati, temeljno merilo vrednosti in položaja človeka v naši samoupravni socialistični skupnosti. Tako bomo krepili tudi ugled delovne organizacije in položaj njenih delavcev.

V razpravi je sodelovalo veliko delegatov, ki so s svojimi prispevki prikazovali slabosti in dobre strani sistemov nagrajevanja v posameznih delovnih organizacijah.

Velik poudarek vseh razpravljalcev je bil namenjen tudi temu, da se moramo v sindikatih z vsemi silami boriti, da uveljavimo načelo: za približno enako delo približno enak osebni dohodek. Da je potrebno proizvodno delo bolje vrednotiti, da tam, kjer imajo to urejeno, delavci ne odhajajo iz pro-

izvodnje v administracijo, da delavec ne sme imeti občutka meznega delavca, ampak delavca gospodarja v naši samoupravni družbi, za zagotavljanje normalnega poslovanja po doseženih rezultatih dela in s tem tudi nagrajevanja, stalno dograjevanje sistema delitve po delu.

Razprava na konferenci Zveze sindikatov Slovenije je potrdila, da je uveljavljanje načela delitve po delu in rezultatih dela še posebej aktualno za doseganje ciljev gospodarske stabilizacije. V celoti je prišla do izraza povezanost doseganja teh ciljev z motiviranostjo delavcev za boljše delo in boljše gospodarjenje kot osnove ustvarjanja dohodka. K temu lahko pomembno prispeva dosledno uresničevanje načela delitve po delu in rezultatih dela. Zato ni naključje, da so bili v razpravi izpostavljeni tudi problemi odnosov pridobivanja dohodka, zlasti odnosi svobodne menjave dela med delavci temeljnih organizacij in delavci skupnosti skupnih služb.

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je ob zaključku konference dejal, da družbeni dogovor ni čarobna palica, s katero bi lahko odpravili vse pomanjkljivosti na področju delitve sredstev za osebne dohodke, je pa prav gotovo zelo dobra osnova, da bomo odprtim vprašanjem, težavam in stranpotem lažje kos, seveda ob zavesti, da bodo vsi podpisniki izpolnjevali svoje obveznosti. Pri tem pa imajo še posebno pomembno in odgovorno nalogo osnovne organizacije sindikata.

Franc Sikošek

Predvsem dvoje pripomore k dobremu in učinkovitemu delu: sodobna tehnološka ureditev proizvodnih oddelkov in dobro delovno prizadevanje vsakega delavca. Prav v strojno opremo je Stol v zadnjem času vlagal premalo sredstev. Precej let nazaj so delavci velik del skupnega dohodka namenili izgradnji novih proizvodnih prostorov, zgradbi za skupne službe in novi kuhinji z restavracijo, zato je zmanjkvalo denarja za posodobitev proizvodnih naprav. Na tem področju smo v zakasnitvi in naši delavci opravljajo še precej del na način, ki ga mora nujno zamenjati sodobnejši.

Ob vstopu v novo srednjeročno obdobje se zavedamo, da moramo v obstoječih oddelkih in na novo zgrajenih obratih postaviti take stroje in proizvodne linije, pri katerih bo delavcu prihranjen prekomerni napor, odstranjene nevarnosti pri delu, dan pa bo preudarek na še boljše kvalitete in večji storilnosti, ki je nujna ob domači delitvi dela, še bolj pa pri mednarodni.

Za boljše delovne razmere si prizadeva vsa naša družba. Del te smo tudi Stolovi delavci. Ob nadaljnjem izgrajevanju moramo vedeti, da bomo s skupnimi napori uspeli še veliko narediti. Prav tako, kot smo uspeli zgraditi nove proizvodne oddelke, ki so v večjih primerih prvi korak k posodabljanju.

Kaj smo obravnavali na izvršnem odboru sindikalne konference

V osnovnih organizacijah sindikata posvečamo poleg svoje stalne aktivnosti na vseh področjih dela in življenja v delovni organizaciji največ pozornosti sprejemanju zaključnih računov tozdov, sprejemanju planov proizvodnje ter planov družbenih dejavnosti v občini in republiki, to je samoupravnih interesnih skupnosti.

Lahko rečem, da smo sedaj posvetili največ pozornosti tem dejavnostim, saj nam zaostreni pogoji gospodarjenja v delovnih organizacijah, kakor tudi na širšem družbenem področju narekujejo kar največjo aktivnost.

Kot vemo, v naši delovni organizaciji nismo podpisali vseh predlaganih sporazumov. Razlog so bile povečane prispevne stopnje posameznih interesnih skupnosti, kljub prejšnjim ugotovitvam, da morajo stabilizacijski ukrepi zajeti tudi naše splošne družbene po-

Nekaj posnetkov dupliškega okolja smo že objavili. Tokrat priobčujemo sliko starejšega naselja, ki leži ob glavni cesti Duplica—Kamnik, med gasilskim domom in poslopjem osemletke. Na hišah se vidi, da niso zgrajene v najnovejšem času in nekatere se precej tesno tiščijo druga druge, vendar je to naselje prav prijetno in stanovanjska hišica v njem ob vedno večjem pomanjkanju gradbenega sveta na Duplici in okolici in vedno večjih stroških gradnje, pravi zaklad. Živeti v mirnem domu in obdelovati svoj košček zemlje, kjer zraste zelenjava in še kak kilogram sadja, je želja vsakega. Posebno otroci se v takem okolju prijetno počutijo in se ob marljivih in skrbnih starših pripravljajo na kasnejše samostojno življenje. Ob pravilni vzgoji bodo zrasli v dobre člane družbe, z delom koristili skupnosti in skušali tudi sebi ustvariti primerno življenjsko raven. Življenje ni samo naše obdobje, temveč je nezadržen tek, ki se bo s še večjo silo nadaljeval v prihodnjih desetletjih.

trebe in skupno porabo na tem področju. Po tem predlogu naj bi znašal povečan izračun proizvodnih stopenj za našo DO v letu 1981 ca. 800 milijonov starih dinarjev, kar pa bi za našo DO pomenilo preveliko obremenitev v zaostrenih pogojih gospodarjenja in stabilizacijskem prizadevanju za boljši jutri.

Zato so sedaj v teku usklajevalni postopki, da bomo uskladili naše splošne družbene potrebe in pa naše zmožnosti za financiranje teh potreb. Pri tem je bilo izrečenih zelo veliko kritičnih pripomb na bohotenje sistema administracije v celotni naši družbi, s katero se bomo morali predvsem sindikat in vsa naša socialistična skupnost odločno spopasti.

Osrednja naloga OOS je sedaj izvedba članskih sestankov OOS v tozdih in sindikalne konference. Rok za izvedbo teh sestankov je 28. februar.

Na teh članskih sestankih moramo analizirati in oceniti svoje delovanje in delo izvršnega odbora ter njegovih članov po občnih zborih, ki so bili v tem času lansko leto. Sprejeti moramo programsko usmeritev delovanja osnovne organizacije, po potrebi pa tudi zamenjati posamezne nedelovne člane izvršnih odborov.

Poglobljeno moramo obravnavati in oceniti vprašanja gospodarjenja s poudarkom na zaključne račune in planiranja nadaljnega razvoja, delitve po delu in rezultatih dela, ter priprave na 3. kongres samoupravljalcev in na tej podlagi konkretizirati svoje naloge v prihodnjem obdobju.

3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije naj bi bil 16., 17. in 18. junija 1981 v Beogradu. Opredelitve, ki bodo sprejete na tem kongresu, bodo osnova za kongres ZK in ZS, ki bo letos jeseni.

Poudariti moram, da se tretji kongres samoupravljalcev po namenu loči od predhodnih kongresov po tem, da bo analiziral vzroke in pojave, ki zaviralno vplivajo na nadaljnji razvoj samoupravljanja, demokratizacijo odnosov ter vlogo delavca, kot subjekta pri odločanju na vseh ravneh. Ni potrebe za iskanje novih sistemskih rešitev, tem-

(Nadaljevanj s 1. strani)

slovni informacijski sistem in organizacijski poslovanja.

6. Posebno pozornost bomo v tem srednjeročnem obdobju posvetili analizi stroškov in razvijanju dohodkovnih odnosov.

7. Na področju planiranja bomo nadalje izgrajevali sisteme srednjeročnega, letnega in operativnega planiranja.

8. Omogočili hitrejši in skladnejši razvoj TOZD Tehnične storitve s preselitvijo v večje in boljše delovne prostore in dali osnovo za proizvodnjo (montažo) strojne opreme.

9. Še nadalje intenzivno razvijali prodajni inženiring.

10. Pospeševali bomo maloprodajo v Interierih, preprodajo, inženirinske kooperantske posle in servis.

11. Povečevali fizični obseg proizvodnje in celotni prihodek s stopnjo 5,6 odstotka, dohodek s stopnjo 5,8 odstotka in čisti dohodek 6 odstotka.

Na osnovi teh nalog naj bi razvijali sodelovanje med tozdi, združevanje dela, oziroma medsebojne dobave polizdelkov. Dogovarjali naj bi se za najbolj smotrno delitev dela glede na kapacitete in ekonomičnost.

Tako naj bi vsak tozd delal tiste izdelke, oziroma programe, za katere ima kapacitete ali še bolje tiste, ki jih proizvede z najmanjšimi stroški, če gre za razporeditev dela med večimi tozdi.

V srednjeročnem planu je taka delitev načelno dogovorjena s programi

(marketing ali prodajnimi skupinami izdelkov), ki pa se konkretizira v letnih in operativnih planih.

Dogovorjen je finalist za izdelke, katerih polizdelke izdeluje več tozdov.

Planirana sta izvoz, katerega naj bi uresničevali s stopnjo rasti 6 odstotkov in uvoz s stopnjo 4,6 odstotkov. Posebno so poudarjeni napor za večji izvoz, kar je TOZD-2 Ploskovno pohištvo realiziral v drugi polovici leta 1980, se večje ambicije pa ima v letošnjem letu in naslednjih letih. To je potrebno tudi zaradi padca prodaje pisarniškega pohištva kot posledice stabilizacijskih ukrepov družbe.

Dogovorjene in planirane so tudi naložbe v nove stroje in opremo ter novogradnje, konkreten plan investicij pa bo izdelan vsako leto posebej v gospodarskem načrtu.

Ne bo odveč še enkrat poudariti, da je usklajena in optimalna rast in modernizacija kapacitet (tako proizvodnih, infrastrukturnih — energetika kot prodajnih) v preteklosti, podlaga za uspešno sedanje delo in da bodo naložbe v naslednjih letih podlaga za bolj ali manj uspešno delo v prihodnosti.

Razen gospodarskih ciljev v ožjem smislu so v srednjeročnem planu dogovorjene tudi osnovne naloge in cilji na področjih družbenega standarda, stanovanjske izgradnje, varstvu, rekreaciji, kulturi, razvojnemu delu in družbene samozasčite.

Srečo Smole

(Nadaljevanje na 4. strani)

več je potrebno obstoječe dograjevati in jih v praksi resnično uveljaviti.

Kritično bo potrebno izpostaviti vzroke in ob tem nakazati rešitve za odpravo pomanjkljivosti v delovanju. Še s konkretnim pristopom in delovanjem bomo akcijo uresničili, kar je glavni namen tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

Pri pregledu sklepov zadnje seje izvršnega odbora sindikalne konference Stol smo ugotovili, da delavski svet delovne organizacije ni sprejel predloga izvršnega odbora, da naj bi se za zobozdravnika, ki naj bi delal samo za delavce naše delovne organizacije, dodelilo stanovanje, kar je bil pogoj zdravstvenega doma Kamnik za začetek ureditve zobozdravstva v naši delovni organizaciji. Zobozdravnik naj bi (kot smo se predhodno dogovarjali) delal samo za naše delavce v Titanovi zobni ambulanti, dokler ne bomo uredili svoje zobne ambulante. Ker je ta problem v naši delovni organizaciji pereč (delavec mora čakati na vrstni red v Kamniku dve leti), smo se na IO SK odločili ponovno proučiti problem in predlog posredovati delegatom delavskega sveta delovne organizacije.

Potrdili smo predlog naše zdravstvene službe, da pošljemo dva naša delavca na zdravljenje v naravno zdravilišče.

Sprejeli smo predlog sprememb izplačila osebnih dohodkov v letu 1981, ki ga je pripravila komisija za vrednotenje zahtevnejših del. Na predlog delavcev in sindikata, zajema spremembe vrednosti najnižjih kategorij samo v proizvodnji, ter aktivni plan rasti osebnih dohodkov v tem letu.

Predlagamo, da predlog delavski svet tozdv in DO sprejmejo, s tem, da bi predlog začel veljati s 1. 1. 1981.

1. 1. 1981 se planska izhodiščna vrednost poveča za 3 odstotke. Povečanje zajema vse OD.

S 1. 1. 1981 se spremeni Tabela razponov in vrednosti kategorij za tozd-1, 2, 3, 4, 5, 8 in SM 9039, 9141, 9142, 9143, 9144, 9145, 9146 ter 9147 tako, da se relativna razmerja in s tem bruto urne postavke v kategorijah 5, 6, 7 povečajo za 6 odstotkov, v kategorijah 8, 9, 10 povečajo za 6 odstotkov, v kategorijah 11, 12 povečajo za 5 odstotkov, v kategorijah 13, 14 povečajo za 4 odstotke in v kategoriji 15 pa za 3 odstotke. Povišanje zajema ca. 75 odstotkov delovnih ur.

Sprememba se ne nanaša na stroškovna mesta vodstev tozdv in PE, kamor je treba locirati vsa vodstvena in administrativna dela v tozdu, PE in skladiščih.

Dodatki za delo v izjemnih delovnih pogojih se s 1. 1. 1981 povečajo za 50 odstotkov.

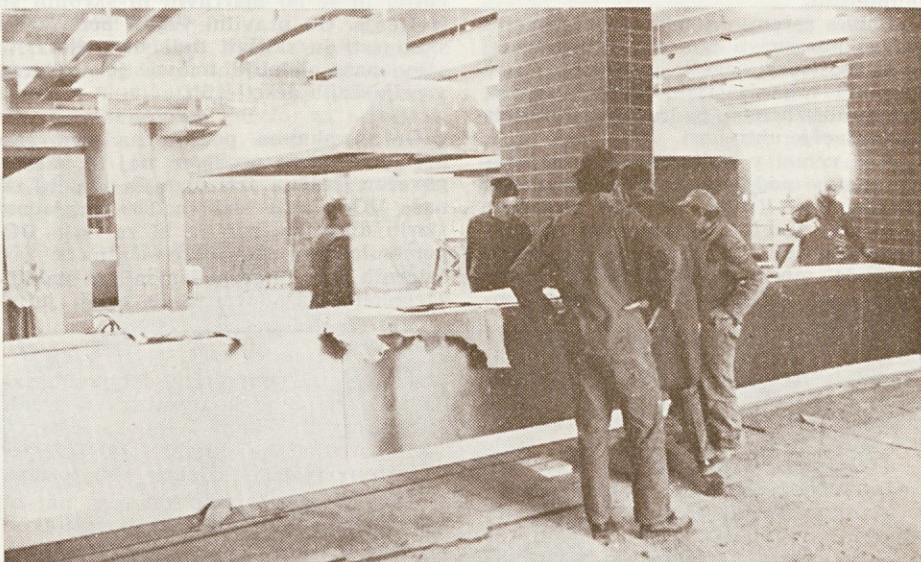
S 1. 4. 1981 se planska izhodiščna vrednost poveča za 2 odstotka, za ca. 2 odstotka pa se masa OD poveča zaradi uvedbe kataloga. Povečanje zajema vse OD, vendar diferencirano.

S 1. 7. 1981 se planska izhodiščna vrednost poveča za 3 odstotke. Povečanje zajema vse OD.

Obravnavali smo tudi predlog za razpravo kataloga del in nalog, ki naj bi ga delavci Stola po predhodni široki razpravi sprejeli do 1. 4. 1981. Pri tem

Nova Stolova restavracija je prizidek k upravni stavbi. Na zunaj bi človek ocenil, da so končana le osnovna gradbena dela, vse drugo pa je še potrebno narediti. Pogled znotraj pa jasno pove, da je opremljanje naše restavracije v zaključnem teku.

Nova sodobna kuhinja s samopostrežnico in jedilnico dobiva čedalje bolj dokončen videz. Gradbena dela so pri kraju, v teku pa je montaža opreme. Novi prostori bodo zelo sodobno urejeni in poleg uporabnosti tudi v ponos delovnemu kolektivu.

je zelo pomembno, da bomo realno ocenili predlog, v največji možni meri odpravili pomanjkljivosti in si tako uredili problem delitve osebnih dohodkov po rezultatih dela, v splošno zadovoljstvo vseh delavcev.

Franc Sikošek

O KONCERTU 17. DECEMBRA

Fantje v modrem, pred modro zaveso so pred dupliškim občinstvom igrali zavzeto.

Očarljiva sta pevca nam arije pela, v nepolni dvorani tiho publika sedela.

Glasbenega užitka smo bili deležni. Poslušalci hvaležni izvajalcem prav vsem in tudi organizatorjem.

Samoupravljanje naše smo proslavili tudi praznik armade lepo počastili.

Pepca Juršič, PE-7

V zadnjih letih se je asfalt na večih cestah v naših krajih nagubal, posedel in razpokal. Cestarji so ga ponekod zelo površno popravili, drugje je še vedno tak, kot koža stoletnega očanca.

Po slabih cestah smo se najboljšje peljali v sredi januarja, ko sta suh sneg in cestni plug izravnala cestno površino in je bilo cestišče kar dobro. Žal le za izredno kratek čas.

Delavci so prišli na delo. Zato, da bi delali. Tega namena čas ne more preživeti!

Gospodarski načrt za leto 1981

Zaposlni v DO Stol smo v decembru 1980 in v januarju letos sprejeli gospodarski načrt v tozilih in za DO za leto 1981. V planu smo opredelili cilje samoupravnega in družbenoekonomskega razvoja, zato bi morali stremeti, da jih z dobro organiziranim delom dosežemo in tudi presežemo. Trajni dejavniki in naloge za delo posameznika in vseh zaposlenih v naši DO bo dobra izkoriščenost fonda delovnega časa, boljše izkoriščanje zmogljivosti, večja kvaliteta naših proizvodov, stimulatивно nagrajevanje po rezultatih dela in varčevanje z energijo in surovinami. Leto 1981 predstavlja prvo leto izvajanja srednjeročnega plana razvoja 1981—1985, zato se moramo v prihodnje angažirati tako kot smo se sedaj, da bi temelje plana 1981—1985 po posameznih TOZD in DO kot celoti tudi izpolnili.

PLAN CELOTNEGA DOHODKA TER RAZPOREDITEV DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA (v 000 din)

DO »STOL«	Ocena I.—XII. 80	Plan I.—XII. 81	Indeks plan 81 ocena 80
1. CELOTNI PRIHODEK	1.654.790	1.971.580	119
2. PORABLJENA SREDSTVA	1.231.410	1.478.650	120
— mat. stroški	1.208.960	1.446.030	120
— amort. po predp. stop.	22.450	32.620	145
3. DOHODEK	423.380	492.930	116
— za amort. nad predp. stop.	21.320	25.400	119
— za DSOSP	47.030	53.140	113
— prispevki SIS	16.660	19.160	115
— davki, prisp. plačil.	47.440	55.990	118
4. ČISTI DOHODEK	290.930	339.240	117
— za osebne dohodke	225.211	259.160	115
— za stanovanjsko gradnjo	15.764	15.549	99
— za skupno porabo	25.181	28.700	114
— za poslovni sklad	15.120	24.555	162
— angažirani	15.120	24.065	159
— za lastni razvoj	—	490	—
— za rezerve	9.654	11.276	117

PLANIRANI EKONOMSKI REZULTATI

Izhodišča za plan proizvodnje in plan prodaje določata Samoupravni sporazum o temeljih plana DO Stol Kamnik za obdobje od leta 1981—1985 in Srednjeročni plani razvoja 1981 do 1985 posameznih temeljnih organizacij združenega dela.

Predvideno fizično povečanje obsega proizvodnje v letu 1981 je 5,6 odstotka, pri tem pa odpade 3,9 odstotka na porast produktivnosti in 1,7 odstotka na povečanje števila zaposlenih.

Plan realizacije proizvodnih TOZD prikazuje naslednja tabela:

(v mio din)

	Ocena 1980	Plan 1981	Indeks plan 81 ocena 80
Domači trg	600	720	120
Izvoz	120	145	121
SKUPAJ:	720	865	120

Planiramo 865 milijonov din bruto realizacije proizvodnih tozdov, kar predstavlja glede na oceno za leto 1980 20 % povečanje. Na domačem trgu predvidevamo 720 milijonov din realizacije (po bruto prodajnih cenah), to je 20 % povečanje, planirana realizacija izvoza pa je 145 milijonov din, to je 21 %, več kot je bila v letu 1980.

V letu 1981 planiramo povprečno 1.691 delavcev, kar predstavlja 2 % povečanje.

V DO Stol predvidevamo 19 % povečanje celotnega prihodka, porabljena sredstva pa naj bi se povečala za 20 %. Pri tem je plan povečanja materialnih stroškov 20 %, plan povečanja minimalne amortizacije pa je 45 %. Plan dohodka, kot razlike med celotnim prihodom in porabljenimi sredstvi je din 492.930.000, kar predstavlja 16 % povečanje, dohodek na zaposlenega pa naj bi se povečal za 15 %. Povprečna planirana rast mase osebnih dohodkov je 15 %, sredstva skupne porabe pa se bodo povečala za 14 %.

INVESTICIJE

Predlog investicijskega plana za leto 1981 v glavnem zajema naslednje dejavnosti: dokončanje začetih investicij, nabava najpotrebnejše strojne opreme in izgradnja novega površinskega oddelka v PE-8. Predračunska vrednost vseh teh investicij znaša 43,3 mio din. Dokončni razpoložljivi viri sredstev za investicije bodo znani šele po zaključnem računu, odvisni pa so tudi od eventualne možnosti pridobitve kreditov.

PLAN OSEBNIH DOHODKOV IN SKUPNE PORABE

Masa osebnih dohodkov bo v letu 1981 v delovni organizaciji za 15 % večja od mase osebnih dohodkov v letu 1980. Za enak odstotek bo porastel tudi povprečni mesečni neto OD na zaposlenega, tako da bo znašal okoli 9.400 din. Pri tem se bodo hitreje povečevali najnižji OD in OD za neposredno proizvodno delo. S tem masa ne bo porastla v vseh tozilih enako. Največja rast bo dosežena v TOZD-1, TOZD-2 in TOZD-3 (17 %), potem v TOZD-4 in TOZD-8 (16 %), v TOZD-5 (14 %), najnižja pa bo rast v TOZD-9 (12 %) in v DS ODSP (11 %).

Za skupno porabo bodo na razpolago namenska sredstva ustvarjena v letu 1980 v predvideni višini 25.181.000 din in eventualno uporabljena sredstva skupne porabe iz leta 1980. V letu 1981 bomo razporedili iz čistega dohodka za skupno porabo v letu 1982 sredstva v višini 28.700.000 din, kar je za 14 % več kot v letu 1980.

STANOVANJSKA IZGRADNJA

V letu 1981 prehajamo na novo obliko zbiranja sredstev za stanovanjske

(Nadaljevanje na 6. strani)

Izdelavni časi se vse bolj krajšajo, če je število pripravljenih polizdelkov kar največje in te obdelujemo na sodobnih napravah. Žal je večkrat do tega še daleč. Ne Stol in ne druge tovarne nimajo vse proizvodnje tako organizirane, da bi vsak izdelek izdelovali v velikih serijah. V vsaki delovni organizaciji je polno drobnih izdelav, ki dopolnjujejo glavni program. Prav te, maloserijske izdelke, je težje napraviti, ker je potrebno delovno operacijo na kratak čas menjati in vseskozi skrbno paziti, da je dobro opravljena.

Disciplinski postopek mora vzgojno vplivati na kršitelja

Ko disciplinska komisija obravnava kršitve delovnih obveznosti, stoji vedno pred dvomi, odločujočimi vprašanji.

Najprej mora razrešiti, ali je delavec sploh odgovoren za svoje ravnanje, to je ali je kršil delovno obveznost ali ne in kot drugo, kakšen ukrep naj mu izreče, da bo vzgojno vplival na njegovo bodoče ravnanje.

Če izhajamo iz predpostavke, da je delavec ravnal v nasprotju z določili Pravidnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca, potem ostane samo še vprašanje, kakšen ukrep je potrebno izreči, da se bo kršitelj nad njim zamislil in sklenil, da v bodoče tako ne bo več ravnal in se s tem izognil posledicam disciplinskega postopka.

Že sam pravilnik predvideva izjemno možnost, da disciplinska komisija sploh ne izreče ukrepa, če spozna, da je

sam postopek tako vplival na kršitelja, da se bo v bodoče izogibal kakršnikoli kršitvi delovne discipline. Če pa se komisija ne prepriča že med samim postopkom, da obravnavanje kršitve na delavca ne bo vzgojno vplivalo, potem se pač mora odločiti za nek primeren ukrep in kot rečeno, mora biti to tak, da bo po vsej verjetnosti pomenil bolj vzgojni ukrep kot pa »kazen«, čeprav pri disciplinskem postopku v bistvu kazni ni.

Moj namen je prikazati, da je disciplinski ukrep res bolj vzgojne, preprečevalne narave in da ni sam sebi namen.

Naš pravilnik o disciplinski in materialni odgovornosti delavca določa, da naj nikar ne hodi na delo v vinjenem ali narkotičnem stanju, naj med delom ne pije alkohola ali jemlje narkotičnih

sredstev, sicer ga doleti disciplinski postopek in posledice, ki takemu postopku sledijo. To so disciplinski ukrepi od enostavne opomina do najhujšega, to je do prenehanja delovnega razmerja. Vsak ukrep ima svojo posledico, najhujšo pa ima seveda najstrožji ukrep — prenehanje delovnega razmerja.

Disciplinska komisija med samim postopkom strogo pazi, predvsem pri tistih, ki so preko mere vdani alkoholu, da bi kršitelja prepričala o nekoristnosti njegovega početja. Na to je še predvsem pozorna pri alkoholikih, ki jim skuša na vsak način dopovedati, da uživanje alkohola ne vpliva kvarno samo na njegovo zdravje, ampak ima lahko — in skoraj vedno jih ima — tudi težke posledice za njegovo družino. Alkoholik sam pa tudi ne more opravljati dela, čeprav vsak od teh ne samo misli, da ga lahko, ampak je tudi prepričan, da uživanje alkohola prav nič ne vpliva na njegovo zdravstveno počutje in delovno zmožnost, s tem pa tudi prizadene interese drugih delavcev, ki svoje delo v redu opravljajo.

Eden izmed takih je bil tov. Anton, ki ga je moral direktor tozda zaradi vinjenosti kratkotalo odstraniti iz temeljne organizacije. Direktor tozda ima namreč po Pravidniku o disciplinski in materialni odgovornosti delavca pooblastilo, da hudo nediscipliniranega delavca odstrani ali s tujo besedo rečeno suspendira iz tozda, kar pomeni, da delavec ne more prihajati na delo in tako izgubi vse pravice iz živega dela, ki bi mu sicer šle, če bi normalno delal.

Tov. Anton je kasneje, na disciplinski obravnavi sicer trdil, da alkohola ni užival — to trdi vsak — čeprav je dopuščal, da je kdaj pa kdaj le zvrnil kakšn kozarček vase. Komisija mu je, ker ga je dobro poznala in vedela, da suspenz ni bil nepremišljen, dala samo dve možnosti: ali pričeti z zdravljenjem ali pa zapustiti delovno organizacijo.

No, tov. Anton se je pravilno odločil, pričel z zdravljenjem, pri tem pa mu je veliko pomagala žena. Dovolite mi, da samo citiram del izjave, ki jo je dal njegov mojster senatu disciplinske komisije po končanem zdravljenju: »Za tov. Antona lahko rečem samo to, da ni primerjave od tedaj, ko je pil, pa do sedaj, ko abstiniira (ne pije več). Na delo ne hodi vinjen, prav tako tudi ne zamuja in ni nobenih problemov z njim. Menim, da bo pri tem tudi ostalo. Tov. Anton delo sedaj dobro opravlja in je sploh dober delavec.«

To je očiten primer, kako lahko disciplinski postopek zares vzgojno vpliva. Delavec, tov. Anton, se je vrnil na delo, zopet redno zasluži in denar, ki ga je prej porabil za pijačo, koristno porabi zase in za svojo družino. Očitno je spoznal, da je poprej napačno ravnal in da ne bi bilo nobenega disciplinskega postopka in nobenega zdravljenja in govorjenja, ko bi ravnal tako, kot ravna normalno osveščen delavec, in da si ugled pridobiva samo s svojim delom in trudom.

Ida Kočar

* * *

Prav je, da obljubljam, da bomo jutri bolje prišli za delo. Še veliko bolj prav in koristno pa bi bilo, ko bi to zares storili!

(Nadaljevanje s 5. strani)

potrebe, ki bodo odvisna od poslovnega uspeha posameznih temeljnih organizacij. Po zakonu lahko razdeljujemo sredstva za stanovanjske namene po periodičnih obračunih, kar pomeni, da bomo verjetno razpisali sredstva za kreditiranje individualne gradnje in adaptacije trikrat letno. V letu 1981 bomo imeli 4—6 enosobnih stanovanj in 2 dvosobni stanovanji. Enosobna stanovanja bodo vseljiva predvidoma v prvi polovici leta, dvosobna pa v drugi polovici leta, oziroma v septembru 1981. V letu 1981 predvidevamo začetek gradnje novega bloka na Duplici, kar pomeni, da bo potrebno zbrati sredstva tudi v te namene.

LETOVANJE

DO ima v svojem sklopu za počitniško letovanje 148 lastnih ležišč. Trenutno v sezoni lahko letuje v domačih domovih v eni izmed 30 družin. V letu 1981 je nujno najeti dodatne počitniške kapacitete (40—50 ležišč).

Regresiranje oskrbnega dne letovanja je posebna oblika stimulacije, da se delavci z nizkimi osebnimi dohodki odločajo za koriščenje letnega dopusta na morju itd. Za leto 1981 se predvideva v ta namen povečanje sredstev za 20 %.

ŠPORT IN REKREACIJA

Na področju športno rekreativne dejavnosti smo v zadnjih letih v naši DO dosegli viden razvoj. To se pozna predvsem v povečanem številu udeležencev in ustanavljanju novih sekcij.

Predvsem je treba podpirati tiste akcije, ki so množično obiskovane. Več skrbi je treba posvetiti izboljšanju kadrov za vodenje športno rekreativnih sekcij.

VARSTVO PRI DELU

Na osnovi obstoječih pogojev dela in varnih delovnih razmer bomo še nadalje utrjevali dejavnost vzgoje in izo-

brazevanja. To dejavnost bomo utrjevali s sprotnim odpravljanjem pomanjklivosti v tehnoloških procesih, z uvajanjem sodobne in varne tehnologije, smoternejšim razporejanjem delavcev k delovnim nalogam na podlagi zdravstvene in strokovne usposobljenosti. V zvezi s poškodbami pri delu in vzroki bomo vse dejavnike temeljiteje in sprotno informirali. Do konca moramo oblikovati in izdelati še ostale priloge Pravidnika o varstvu pri delu.

NALOGI NA PODROČJU SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPORA

V l. 1981 bomo veliko pozornosti posvečali izvajanju novega Zakona o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti, ki bo sprejet v letu 1981. Omenjeni zakon prinaša veliko novosti, kar pomeni, da bo potrebno vse te novosti vnesti v naše obrambne priprave. Večjo pozornost bo potrebno posvetiti delu komitejev za LO in DS, ki so bili ustanovljeni. Za vse zaposlene bomo organizirali več oblik izobraževanja na področju LO in DS.

Potekale pa bodo tudi specializirane oblike izobraževanja za pripadnike enot CZ, člane komitejev in izvršilnih organov DPO.

PLAN DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

V Delovni skupnosti v letu 1981 planiramo 53.140.000 prihodkov, ki bodo doseženi z neposredno svobodno menjavo dela med Delovno skupnostjo skupnih služb in temeljnimi organizacijami. To predstavlja 13 % več kot v letu 1980. Eksterna realizacija, ki predstavlja prodajo računalniških uslug drugim, je predvidena v višini 2.160.000 din. V Delovni skupnosti ne predvidevamo nobenega povečanja zaposlenosti, tako da bo povprečno število zaposlenih enako kot v letu 1980, to je 192 delavcev. Plan dohodka je 42.180.000 din, predvideno povečanje mase osebnih dohodkov pa je 11 %.

Janez Kanc

Sklepi delavskega sveta

Delavski svet delovne organizacije je na svoji 4. redni seji obravnaval, sprjemal in potrjeval naslednje:

1. Sprejel je pregled sklepov in zapisnika 3. seje DS DO.

2. Poročilo o poslovanju v tričetrtletju 1980, ki so ga DS tozdov, zbori delavcev tozdov in skupnih služb ter svet skupnih služb že sprejeli, je DS DO potrdil.

3. Delavski svet delovne organizacije je ugotovil, da je predlog Samoupravnega sporazuma o temeljih plana za obdobje 1981—1985 primeren za razpravo in sklepanje na samoupravnih organih tozdov.

4. DS DO je zadolžil strokovne službe, da na osnovi predlagane orientacije pripravijo predlog plana za leto 1981.

5. V predloženi obliki je sprejel poročilo o izidu referendumu.

Razglasil je, da sta:

1. Samoupravni sporazum o združenju sredstev za stanovanjsko izgradnjo in

2. Samoupravni sporazum o varstvu pri delu veljavna

Temelje plana tozdov oz. skupnih služb za obdobje 1981—1985 pa je dal DS DO že v sprejem DS TOZD.

6. Po razpravi o dopustih po kriterijih »pogoji dela« je DS DO sprejel naslednje:

1. Delavcem pri delih z zdravju škodljivimi kemikalijami in posebnih delovnih okoljih se za leto 1980 glede na pogoje dela odobri letni oddih po kriterijih iz prejšnjega leta, če je to zanje ugodnejše.

2. Odsotnosti za preventivno letovanje niso del letnega oddiha, morajo pa biti v ustreznem samoupravnem aktu urejena pred izdajo odločb za letni oddih za leto 1981.

3. Kadrovska služba je dolžna do konca februarja pripraviti predlog za preventivne dopuste v skladu z novim sprejetim pravilnikom o delovnih razmerjih.

7. Delavski svet delovne organizacije je verificiral sklepe delavskih svetov tozdov in sprejel naslednje predloge za nova delovna mesta in da se popravi nekatere ocene DM:

TOZD-3

Na SM-3120: Skladišče materiala 30 se sistemizirajo:

a) obstoječa delovna mesta:

413-15 Skladiščnik skladišča 10/2

159-09 Skladiščni delavec v skl. re-prom. 10/2

209-10 Skladiščni delavec v skl. re-promat. 10/1

b) nova delovna mesta:

667-11 Skladiščenje in urejanje dostave

220-11 Voznik kombija na koop. skladišču.

2. Na SM: 3140: Skladišče gotovih izdelkov 34 se sistemizirajo:

a) obstoječa delovna mesta:

024-07 Čistilka prostorov

062-08 Čistilka sanitarij

044-07 Pomočnik pri prevzemu gotovih izdelkov

146-09 Prevzemalec gotovih izdelkov

171-10 Administrator skladišča gotovih izdelkov

218-10 Transportni delavec — nakladalec

261-11 Urejevalec skladišča gotovih izdelkov

266-11 Voznik čelnega viličarja v zunanem transportu

317-12 Vodja kartoteke skladišča gotovih izdelkov

431-17 Pomočnik vodje skladišča gotovih izdelkov

b) nova delovna mesta:

665-19 Vodenje odpremnega skladišča TOZD-3

666-11 Pripravljanje kosovne odpreme

358-14 Upravljanje tovornega avtomobila

3. Na SM: 3332: Skladišče polizdelkov 32 se sistemizirajo:

a) obstoječa delovna mesta
160-09 Skladiščni delavec pri skladiščenju kovine

411-16 Skladiščnik PE-3

b) nova delovna mesta:
667-11 Skladiščenje in urejanje dostave

4. Na SM: 3532: Skladišče lesenih polizdelkov 52 se sistemizira:

novo delovno mesto:

667-11 Skladiščenje in urejanje dostave

5. Na SM: 3551: Strojni oddelek PE-5 se sistemizirata

obstoječi delovni mesti:

218-10 Transportni delavec — nakladalec

158-09 Servirka v bifeju

6. Na SM: 3555: Tapetniška se sistemizira novo delovno mesto:

668-19 Inštruktor vajencev tapetniške stroke

(Nadaljevanje na 8. strani)

Delavski svet tozda je najvišji samoupravni organ v tej delovni enoti. Razpravlja o najpomembnejših odločitvah, ki se nanašajo na delo, preskrbo z novimi proizvodnimi materiali, predlaga in potrjuje nabavo novih strojev in naprav, odloča o proizvodnem programu in še nešteto drugih stvari, ki so pomembne za dobro delo in uspešno poslovanje te delovne skupnosti.

Delavski svet v tozdu je imel pred leti bolj posvetovalno nalogo. Sklepi so bili že prej pripravljani in so jih proizvodni delavci v glavnem le potrjevali.

Posebno v zadnjem času pa so delavci delavskemu svetu tozda odločili še veliko večjo vlogo. Velikokrat razpravlja in odloča o zadevah, ki so življenjskega pomena za obstoj in razvoj tozda. Delavci se vse bolj zavedajo, da je prav od njihovih odločitev odvisno, kako bodo v prihodnje delali in gospodarili in s tem, kolikšen bo tudi njihov dohodek.

Ob zaključku lanskega leta so se zopet sestali delavski sveti tozdov. Ocenili so letno uspešnost, se soočili z velikimi problemi, ki so v zaostrenih pogojih gospodarjenja povsod prisotni in se realno zadržali v novo delovno leto 1981.

Ni lahko uspešno poslovati v sedanjem času: Delavci hočejo vse boljše delovne pogoje in zaslužke, s katerimi bo moč primerno živeti, vedno večja je zahtevnost glede kvalitete izdelkov, izdelavni časi se morajo z vsakim letom krajšati. Veliki so problemi pri oskrbi z dobrimi materiali, ker jih proizvajalci vse raje prodajajo tistim, od katerih trenutno največ iztržijo (skupni interesi pa so jim kaj malo mar), naša proizvodna tehnologija se z vsakim letom bolj stara in ne dopušča dela, ki ga nagli razvoj v svetu vse bolj terjaja, itd.

Problemov v proizvodnji je vedno dovolj in preveč. Dobro jih bomo reševali le na način, ki smo ga že tisočkrat izrekli in napisali: Z dobrim in zavestnim delom prav vsakogar. Ko se o tem ne bomo več samo pogovarjali, pri sebi pa mislili drugače in se pri delu tudi drugače vedli, tedaj bodo naši delovni rezultati veliko boljši.

Tudi seje delavskih svetov ob zaključku delovnega leta ali pričetku novega, bodo potekale z manj zaskrbljenosti. Večja bo gotovost v jutrišnji in pojutrišnji dan v delovni organizaciji in v naših domovih.

7. Na SM: 3350:

novi delovni mesti:

- 683-14 Rezkanje kovinskih polizdelkov na univerzalnem rezkalnem stroju — zahtevnejša dela
- 682-12 Rezkanje kovinskih polizdelkov na univerzalnem rezkalnem stroju — manj zahtevna dela

TOZD-5:

Zaradi deficiranosti kadrov za spodaj navedena dela se popravi nekatere ocene DM v TOZD-5, in sicer:

- 243-12 Pomočnik kurjača
- 427-17 Kurjač parnih kotlov
- 462-18 Strojnik
- 497-20 Vodja del pri energetskih napravah

TOZD-9:

Na SM: 9031 se odpre novo DM: 694-22 Oblikovanje, preminjanje in prijava cen

DSSS:

Na SM: 0120 se odpre novo DM:

966-25 Vodenje oddelka za standardizacijo in koordiniranje kontrole kakovosti

8. Delavski svet delovne organizacije je sprejel predlog koledarja dela za leto 1981.

9. DS DO se strinja s predlagano licenčno pogodbo za izdelavo komponibilnega pohištva sistem »SLOG«. Za podpisnika pogodbe pooblašča glavnega direktorja.

10. Sprejel je Samoupravni sporazum o temeljih plana industrijske rizične skupnosti in Samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega plana rizične skupnosti osebnih zavarovanj za obdobje od leta 1981—1985 v besedilu, ki ga je določil odbor rizične skupnosti in IO zavarovalne skupnosti. Delavski svet DO je pooblastil glavnega direktorja, da podpiše samoupravni sporazum.

11. Sprejel je mnenje IO sindikata, da se delavcem, ki so bili na začasnem delu v tujini ne prizna pravic iz minulega dela, opravljenega v tujini.

12. a) Za delegata v Sklad za intervencijo v kmetijstvu občine Kamnik je imenoval tov. Piskar Ivana, ml.

b) Za člana Komisije za usmerjanje dohodkovnih povezav in predlaganje osnov in meril za uveljavljanje kriterijev sporazumevanja posameznih delov reproduktivske verige je DS DO imenoval direktorja finančno računovodskega sektorja tov. Jeglič Petra.

13. Delavski svet delovne organizacije je sklenil, naj se pravice, ki izhajajo iz kolektivnega zavarovanja objavijo v eni od prihodnjih števil Informatorja oz. Glasila kolektiva.

14. Športnemu društvu Virtus je odobril pomoč v višini 50.000,00 din iz sklada skupne porabe.

15. Koordinacijskemu svetu OO ZSMS STOL je DS DO odobril kot pomoč pri organizaciji javne glasbene zabavne oddaje »Glas mladih« znesek din 30.000 iz sklada skupne porabe.

16. DS DO je sprejel sklep, da se iz sklada skupne porabe dodatno k že odobrenim sredstvom odobri še 60.000 din za popravilo fasade na Kulturnem domu.

17. a) Sprejel je predlog stanovanjske komisije in odobril nakup dveh

enosobnih stanovanj pri SGP Gradbi-nec Kranj.

b) DS DO ni sprejel predlaganih pogojev Zdravstvenega doma Kamnik za ureditev zdravstvenih uslug za naše delavce. Članj DS DO so bili mnenja, naj bi o zadevi razpravljali tedaj, ko bomo imeli svojo ambulanto oz., ko bo zobozdravnik sklenil delovno razmerje z našo DO.

18. Delavski svet delovne organizacije je potrdil informacijo, da je postopek zoper glavnega direktorja zaradi suma kršenja pooblastil zaradi neutemeljenosti ustavljen.

Helena Križanc

1. Pregled izvrševanja sklepov 4. redne seje DS DO so članj DS soglasno sprejeli, prav tako pa tudi dodatno pojasnilo tov. glavnega direktorja v zvezi z delegatskim vprašanjem tov. Pogarčarja v zvezi z zapiranjem pare.

2. Služba za plan in analize je pripravila Analizo uresničevanja plana 1976/1980 za DO Stol. DS je omenjeno potrdil.

3. V razpravi o Samoupravnem sporazumu o planu 1981/1985 za DO Stol so delegati tozda 2 opozorili, da se ne ujema številke v temeljih plana in planu 1981/1985 za tozd 2. Ker je DS menil, da morebitno razhajanje v tem pogledu ni ovira za sprejem SS, je bil le-ta soglasno sprejet. Strokovne službe pa je DS zadalžil, da preverijo podatke za tozd 2 v temeljih plana in planu 1981/1985.

4. Brez bistvenih pripomb je DS nato sprejel SS o temeljih plana SOZD Uniles za obdobje 1981/1985.

5. Pri obravnavi izvajanja plana 1981/1985 v letu 1981 za DO Stol se je DS DO dogovoril, da ga bo sprejel, ko bodo usklajene tudi številke za tozd 2.

6. Tozdi so o predloženih programih Samoupravnih interesnih skupnosti že začeli razpravo in o programih zavzeli različna stališča. Iz posebne tabele je razvidno, da so posamezni tozdi nekatere od programov SIS sprejeli, druge sploh ne, nekatere pa s pridržkom. DS se strinja s stališčem, da se programov tistih SIS, ki prispevne stopnje povečujejo, ne sprejme.

Javna razprava še ni zaključena.

7. Katalog del je pripravljen za javno razpravo, ki naj bi se pričela takoj po praznikih. Katalog bo razdeljen po posameznih poslovnih enotah, v celoti pa ga bodo prejelj tudi članj DS DO, IO DO in pa sindikalna konferenca DO.

8. Delegatskih vprašanj ni bilo.

9. Delavski svet je namesto tov. Švigelj Alojza, ki bo prekinil delo v naši DO imenoval v skupnost osebnega zavarovanja pri zavarovalni skupnosti »Sava« tov. Perčič Marinko in v rizično skupnost tov. Vavpotič Konrada.

10. Osvojen je bil predlog Komisije za vrednotenje zahtevnosti dela, da se odpre novo DM 697-31 Strokovni svetovalec za izvoz na stroškovnem mestu 9110.

Jožica Markelj

Posameznik v družbi misli, da bomo drugi delali zanj, pa bo sam kljub temu dobro živel. Če bi bil to zares samo en posameznik, bi ga družba hitro izločila. Ker jih je veliko, jih ne more.

V INTERIERU LJUBLJANA V LANSKEM LETU PRESEŽEN PRODAJNI NAČRT

Stabilizacijska prizadevanja so za nas pomenila manjšo možnost prodaje, saj je bilo celo z zakonom omejeno nakupovanje pohištvene opreme. Naši naporji so bilj usmerjeni zato v večje posle, kot so opremljanje celotnih poslovnih stavb (Dinos, Zavod za organizacijo poslovanja, SMELT, Republiški zavod za rezerve itd.).

Čeprav je bilo leto glede prodaje težko, smo načrt presegle in to skoraj za 30 % obseg prodaje v letu 1979.

V maloprodaji je bilo največje povprašanje po okroglih mizah, tonetih, rex mizicah in stolih ter novih predalnikih. Sicer pa maloprodaja pri nas ne predstavlja glavnega posla.

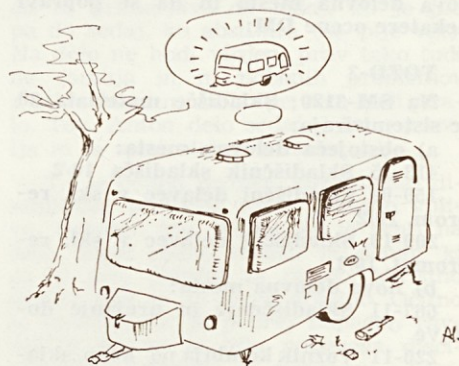
Prav je, da ob zaključku minulega leta ocenimo leto, ki je pred nami, saj bomo le od doseženega dohodka dobivali sredstva za OD in akumulacijo.

Stanje na trgu je zaradi zavrtilih investicij v upravne, poslovne in ostale pisarniške objekte precej slabo. Zaenkrat nimamo kakih večjih vnaprej znanih poslov, razen adaptacij in manjših naročil. Naša prizadevanja za prodajo izdelkov Stola bodo morala biti zato še večja kot doslej, a tudi naša ponudba glede kompletnosti asortimenta, ki je odvisna od proizvodnje se bo morala popraviti.

Kljub presegom plana in s tem večjemu dohodku, pri nas nismo vsi zadovoljni z višino osebnih dohodkov, ki so glede na 40 % inflacijo realno močno padli. Povečani naporji v letu 1981 in dosežen dohodek bi moralj vplivati tudi na ustrezno gibanje osebnih dohodkov.

Sonja Zorn

Neprijetna misel na lanski dopust

»Veselja v naših počitniških prikolicah nam ne bo nihče vzel. Zato pijmo in se veselimo! Kdo bo pospravil za nami, nas ne briga. Živijo!« — Tako so rekli naši delavci, ko so pustili zasvinjane prikolice v avtokampu v Umagu. Da bi v njih rado letovalo še veliko Stolovcev, jim ni prišlo na misel.

Izplačilo zavarovalnih vsot — zavarovalnine

iz kolektivno nezgodnega zavarovanja

Nekaj o kolektivno nezgodnem zavarovanju smo vam posredovali v Glasilu Stola, številka avgust-september 1980. Glede na to, da obrazložitev ni bila popolna, je DS DO na svoji seji, dne 29. 12. 1980 sprejel sklep za objavo vseh važnih elementov, ki izvirajo iz tega zavarovanja. Kolektivno nezgodno zavarovanje smo sklenili z Zavarovalno skupnostjo Triglav, poslovna enota Mengeš v letu 1977. Dne 15. 9. 1979 je bila zaradi sprememb — povečanja možnega izplačila zavarovalnine sklenjena nova policia št. 005860 — dolgoročno.

Naše kolektivno nezgodno zavarovanje obsega:

- smrt, ki je posledica nezgode;
- invalidnost, ki je posledica nezgode.

Zavarovanje obsega čas v službi in izven nje: to je vsak dan od 0,00 do 24. ure.

Po osnovni polici so priznane premije:

- za nezgodno smrt — 47.060 din;
- za 100 % invalidnost — 94.120 din.

Glede na to, da je bilo na osnovi tega zavarovanja po polici št. 005860 in prejšnji polici malo izplačil, smo imeli za leto 1980 ugodnost 20 % povečanja osnove za izplačilo zahtevkov, kar predstavlja:

- za nezgodno smrt — 56.472 din;
- za 100 % invalidnost — 112.944 din.

Odstopanja od tega zneska v + ali — na osnovni zavarovalni znesek se izračunava letno na osnovi vplačane premije in izplačanih zavarovalnin — škod v preteklih treh letih za tekoče leto.

Največje možno odstopanje pa je 20 %.

POJEM NEZGODE:

1. za nezgodo se šteje vsak nenaden dogodek, ki deluje od zunaj in naglo na zavarovančevo telo brez njegove volje, kar ima za posledico smrt, oziroma popolno ali delno invalidnost. To je zlasti povozitev, trčenje, udarci, udarec električnega toka ali strele, padec, spodrs-ljaj, strmogavljenje, ranitve z različnimi predmeti ali orožjem in eksplozivnimi snovmi, vbodi in živalski ugrizi;

2. zastropitve prebavnih organov s hrano ali kemičnimi sredstvi — izvzeta so poklicna obolenja;

3. zastropitve zaradi vdihavanja plinov in pare — izvzeta so poklicna obolenja;

4. okužbe poškodb, ki so nastale zaradi nezgode;

5. opekline;

TUDI MI BODIMO BOLJ AKTIVNI PRI OBVEŠČANJU!

Sindikalna akcija »Tisoč delavcev — sodelavcev« za pridobitev novih dopisnikov v sredstva obveščanja v delovnih organizacijah se je z iztečenim letom zaključila v tolikšnem smislu, da so pobudniki akcije in vsi drugi, ki so pri tem delu sodelovali, ocenili začetno učinkovitost in množičnost.

Podatek, da v akciji ni sodelovalo le pričakovanih tisoč novih delavcev, ki so se tako vključili v verigo obveščanja, temveč skoraj dva tisoč, pove, da je med namj veliko ljudi, ki so pripravljeni sodelovati v zelo pomembnem dejavniku v združenem delu — dobrem medsebojnem obveščanju, brez katerega ne more biti dobro izpeljana nobena akcija.

Tudi v naši delovni organizaciji smo v lanskem letu vabili k sodelovanju nove sodelavce. Deset smo jih pridobili. V tako velikem kolektivu, kot je naš, bi jih bilo lahko veliko več, zato smo bolj prepričani, da se bo začetno število v bodoče stalno povečevalo in se tako vse bolj razširjal osnovni namen akcije, ki z novim letom ni zaključen, temveč mora vse bolj prodirati v osnovne delovne sredine in tudi obveščanju in obveščenosti dati potreben pomen.

Prvi dopisniki so se otrsli odpora izpostavljanja, prepričani smo, da bo tako tudi s tistimi delavci, ki tudi žele sodelovati.

Po osmem februarju bodo po regijah razdeljena priznanja za vse nove dopisnike. Novi sodelavci bodo o kraju in datumu obveščeni.

Z akcijo smo pridobili k delu prvi del novih sodelavcev, letos in v prihodnje pa želimo ta krog še razširiti in ga s skupno pomočjo in naporji spodbuditi. Ostaja namen in želja po skupnem napredku in uveljavljanju samoupravnih interesov.

Tudi za Stolove delavce!

Uredništvo

6. zadavitev ali utopitev;
7. zadušitev zaradi zasutja z razsutiimi materiali (zemlja, pesek, žagovina in podobno) in vdihavanje plinov in pare — izvzeta so poklicna obolenja;
8. piki mrčesa — razen če tak pik povzroči nalezljivo bolezen;
9. poškodbe mišic in zlomi kosti, ki nastanejo zaradi naglih telesnih kretenj in nenadnih naporov, če so nastali zaradi nepredvidenih zunanjih dogodkov in so bili neposredno po poškodbi ugotovljeni v bolnišnici ali podobni zdravstveni ustanovi;
10. delovanje svetlobe, sončnih žarkov, temperature in vremenskih razmer, če je bil zavarovanec takšnemu delovanju izpostavljen zaradi:
 - nezgode, ki se je neposredno pred tem zgodila;
 - reševanja človeškega življenja;

— takšnih nepredvidenih okoliščin, ki jih ni mogel preprečiti;

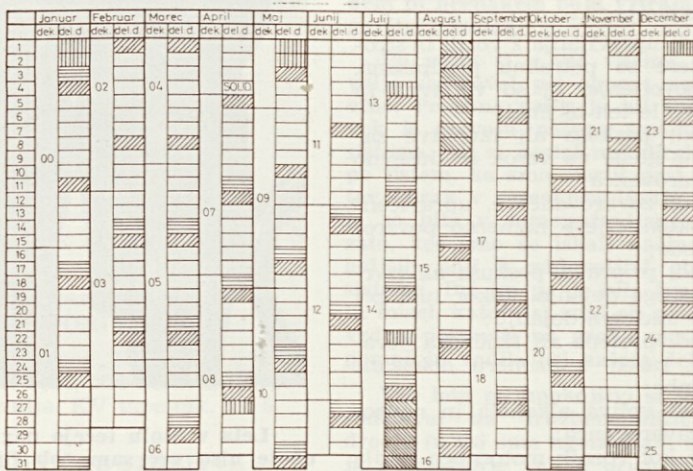
— rentgensko in radijsko žarčenje, če je naglo in nenadno pri osebah, ki pri tovrstnem delu niso zaposlene — izvzeta so poklicna obolenja.

Izplačila zavarovalnih vsot — zavarovalnine, oziroma njihov ustreznih del ali dogovorjeno povračilo zavarovancu ali upravičencu izplača Zavarovalna skupnost najkasneje v 14 dneh po prejemu vseh potrebnih dokazov in dokumentov, ki predstavljajo obstoj in višino nastale obveznosti od Zavarovalne skupnosti do zavarovanca.

Vsakdo, ki se kakorkoli poškoduje in zdravnik predvideva invalidnost, mora takoj, ko mu zdravstveno stanje dopušča, vendar pa najkasneje v roku enega leta od dneva nezgode, to prija-

(Nadaljevanje na 10. strani)

DELOVNI KOLEDAR 1981

DELOVNI ČAS:

- I. izm. 06-14
- II. izm. 14-22
- III. izm. 22-05

ODMORI:

- I. 9:00-9:30
- II. 9:40-10:10
- III. 10:20-10:50
- 18:30-19:00

OŠOP: 14. 8. 1980
P.O.: 12. 11. 1980
C.D.S.: 24. 11. 1980

LEGENDA:

- Nedelja
- Državni praz.
- Proste sobote
- Kolektivni dop

SKUPNOST DNI	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	31	365
Obdelovalni dnevi	21	22	23	22	21	23	17	16	23	23	21	21	21	253
— ure	168	176	184	176	168	184	136	128	184	184	168	168	168	2024
Kolek. dop. dni	—	—	—	—	—	—	5	7	—	—	—	—	—	13
Prazniki	2	—	—	1	2	—	2	—	—	—	1	1	1	9
Del. sob. za solid. sklop	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Plačani dnevi	23	22	23	23(22)	23	24	23	24	23	23	22	23	23	275 (274)
— ure	184	176	184	184(176)	184	184	192	184	184	184	176	184	184	2200 (2192)
Proste sobote	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	38
Nedelje	4	4	5	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	52

(Nadaljevanje z 9. strani)

viti. Nezgodo prijavi v DO splošni sektor — kadrovska služba, kjer mu izpolnijo prijavo, ki jo lahko sam ali pa DO dostavi Zavarovalni skupnosti, PE Mengeš.

Če ima nezgoda za posledico smrt zavarovanca, izplača Zavarovalna skupnost upravičencem, ki so:

— zavarovančevi otroci in zakonec v enakih delih; če otroci ne živijo, pa njihovi potomci po vstopni pravici;

— če ni otrok niti njihovih potomcev, zavarovančev zakonec do polovice, drugo polovico zavarovančevi starši;

— če ni zakonca, samo zavarovančevi starši;

— če ni oseb, navedenih v prejšnjih točkah, ostali zakoniti dediči na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča.

Za zakonca se šteje oseba, ki je bila z zavarovancem v zakonu ob njegovi smrti. V primeru, da je zavarovanec vložil tožbo za razvezo zakonske zveze in se po njegovi smrti ugotovi, da tožba ni bila upravičena, se šteje kot zakonec. Nasprotno, če je tožba upravičena, živeči zakonec ni upravičen do zavarovalnine.

Za mladoletne upravičence se zavarovalnine in povračila izplačajo njegovim staršem oziroma skrbnikom. Zavarovalna skupnost od teh oseb lahko zahteva predložitev pooblastila pristojnih skrbstvenih organov.

Izplačilo zavarovalnine — zahtevka upravičencem po smrti zavarovanca se izplača na osnovi prijave, ki ji je predložil mrljiški list, ki ga je sestavil zdravnik in je iz njega razviden vzrok smrti. Prijavo zavarovalni skupnosti pripravi na osnovi prijave svojcev naša kadrovska služba.

IZKLJUČITEV OBVEZNOSTI ZAVAROVALNE SKUPNOSTI DO IZPLAČILA ZAVAROVALNINE:

- zaradi potresa;
 - zaradi vojnih dogodkov;
 - zaradi aktivne udeležbe v oboroženih akcijah, razen če je zavarovanec opravljal delovne naloge na poziv pooblaščenih organov SFRJ, ali je samoiniciativno ukrepal za zaščito družbenega premoženja;
 - zaradi upravljanja z vozili in stroji, za katere so potrebna predpisana, posebna dovoljenja, ki so veljavna in zavarovanec le-teh ni imel;
 - zaradi poskusa ali izvršitve samomora, ne glede na vzrok in duševno stanje zavarovanca;
 - zaradi zavarovančeve, upravičenčeve ali skleniteljeve namerno povzročene nezgode;
 - zaradi priprave, poskusa ali izvršitve kaznivega dejanja, kakor tudi pri pobegu po takšnem dejanju;
 - zaradi pretepa ali fizičnega obračunavanja, razen v primeru dokazane samoobrambe;
 - zaradi vpliva alkohola in narkotikov na zavarovanca;
1. če je kot voznik motornega vozila imel v krvi ugotovljeno več kot 0,5‰ alkohola;
 2. v ostalih primerih, če je imel zavarovanec v času nesreče več kot 1‰ alkohola v krvi;
 3. če zavarovanec smatra, da preizkus alkoholiziranosti ni pravilen, a ne poskrbi, da je s krvno analizo natančno

ugotovljena stopnja alkohola v krvi takoj po nezgodi;

4. če na nezgodi odkloni ali kakorkoli prepreči možnost ugotavljanja stopnje alkoholiziranosti oziroma vpliva narkotikov.

Zavarovalna pogodba je neveljavna, če je ob sklenitvi zavarovanja nezgodni primer že nastopil, če je bil v nastajanju ali je bilo gotovo, da bo nastal.

Primer in obračun nezgodne s posledico 35-odstotne trajne invalidnosti: avtomobilska nesreča v letu 1977; prijava Zavarovalni skupnosti leta 1977; obračun in dokončno izplačilo v letu 1980;

osnova za izračun 100-odstotne invalidnosti 94.120 din;

priznana 35-odstotna invalidnost = 35% od 94.120 din, zneske 32.940 din; izplačano zavarovancu 32.940 din.

Bonus — povečanje pri tej nezgodi in izplačilo ni bilo upoštevano, ker je nezgodni primer nastal v letu 1977. Pri izplačilu in dokončnem obračunu se vzame osnova za izračun za priznani % invalidnosti iz leta nastanka nezgode.

Za smrt se izplača zavarovalnina; osnova s povečanjem, ki je priznana za tisto leto, ko je bila nezgoda s smrtnim izidom zavarovanca.

Vsi zahtevki do Zavarovalne skupnosti zapadejo po zakonu o obligacijskih razmerjih v treh letih. To pomeni, da mora vsak zavarovanec ali upravičenec predložiti dokumentacijo najkasneje v treh letih po nezgodi. Primer pa prijavi najkasneje leto dni po nastali nezgodi.

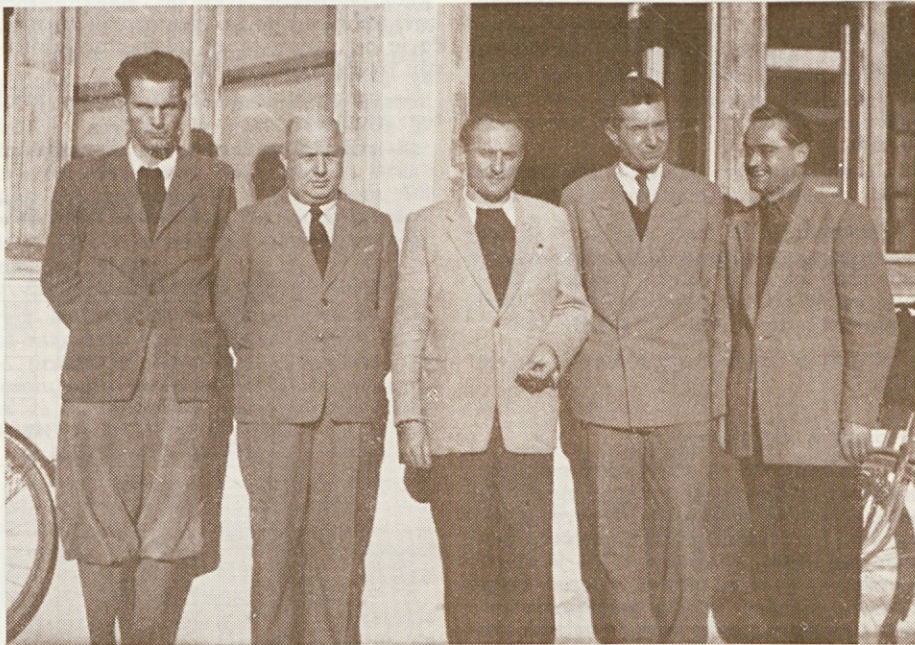
Posredujemo vam prikaz izplačanih zavarovalnin — zahtevkov s strani Zavarovalne skupnosti TRIGLAV, PE Mengeš v preteklih letih po naši zavarovalni polici za kolektivno nezgodno zavarovanje:

v letu	primerov	izplačano din
1977	1	3.721
1978	5	30.980
1979	3	18.948
1980	10	216.552
skupaj	19	270.201

Eno od izplačil iz leta 1980 še ni zaključeno, ker je zdravljenje še v teku in je zavarovalnica izplačala del vsote (akontacijo) na osnovi predložene zdravstvene dokumentacije zavarovanca. Po končanem zdravljenju in ugotovljeni dejanski invalidnosti bo izvršen končni obračun. Zavarovanec bo sprejel poračun in dokončno izplačilo — razliko med že izplačanim in dejansko priznanim zneskom.

Kadar je zdravljenje dolgotrajno in ni mogoče kmalu ugotoviti zavarovančeve invalidnosti, lahko Zavarovalna skupnost na zahtevo zavarovanca izplača del zavarovalne vsote (akontacijo). Ta del ustreza minimalnemu odstotku invalidnosti, za katerega se lahko ugotovi na podlagi predložene zdravniške dokumentacije že tedaj zanesljivo, da bo ostalo trajno.

Marija Perčič

Leta v Stolu tečejo naglo dalje. Zelo se je povečalo število delavcev, delovne enote niso več samo ob Bistrici, razširilo se je število najrazličnejših izdelkov. Vedno večji so problemi pri nabavi proizvodnih materialov in prodaji končnih izdelkov.

Tako ugotovljamo, ko gledamo sedanje stanje. Mislimo, da so tovarniški problemi samo danes in je le od našega dopisa vse odvisno. Pozabljamo na prejšnja obdobja, ko so se ljudje tudi na vso moč trudili, da bi Stol dobro uspeval. Šlo se jim je za dobro delo in za dobre začetne korake v samoupravljanju.

Med temi je bil tudi Tone Istenič.

DISCIPLINSKO POROČILO

Senat disciplinske komisije in delavski svet tozda Kovinsko in tapecirano pohištvo sta obravnavala hujšo kršitev delavca iz PE 3, TOZD — Kovinsko in tapecirano pohištvo in mu izrekla oz. potrdila ukrep PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA.

Ker je primer zanimiv tako glede narave kršitve, uporabe predpisov in postopka samega, zasluži temeljitejši opis:

Senat disciplinske komisije je dne 26. 9. 1980 sklenil, da izreče Bujanič Stjepanu zaradi 23 zaporednih neopravičenih izostankov z dela ukrep »prenehanje delovnega razmerja«. Zoper ta sklep je Bujanič pravočasno zahteval varstvo pravic in navajal, da je senat disciplinske komisije nepravilno ugotovil dejansko stanje. Senat disciplinske komisije namreč po Bujaničevih trditvah ni ugotovil, ali je šlo za bolniški izostanek ali dejansko za samovoljno neopravičen izostanek. Na seji dne 3. 12. 1980 je delavski svet TOZD — Kovinsko in tapecirano pohištvo proučil celoten disciplinski spis in zasljal zdravnico v obratni ambulanti dr. Bernot Martino, ki je povedala, da niti ona, niti zdravniški kolegij na II. stopnji ni mogel Bujaniču odobriti bolniške odsotnosti, kajti Bujanič je zavrnil zdravljenje. Bujanič se je dne 19. 6. zglasil v obratni ambulanti in tožil, da ima bolečine v križu. Ker je bil to njen prvi stik z njim, podatki v kartoteki pa so kazali, da je bil že večkrat na zdravniških pregledih zaradi hrbtenice, ga je sprejela v bolniški stalež in mu naročila, naj se čez nekaj dni zopet vrne na pregled. V tem času pa je iz obrata dobila sporočilo, da se je Bujanič pretepala (za to kršitev delovne obveze mu je disciplinska komisija izrekla »javni opomin«) in se je zaradi tega odločila, da mu stalež črta. Ob kontrolnem pregledu mu je povedala, da mu je bolniški stalež za 19., 20. 6. 1980 črtala prav zaradi pretepa. To odločitev je potrdil tudi zdravniški konzilij dne 25. 6. 1980.

Bujanič se na ta zdravniški pregled ni javil, ampak je prišel kasneje in zahteval zdravniški karton, ki pa mu ga ni dala, ampak mu je napisala napotnico za slikanje hrbtenice. Bujanič bi se moral javiti zdravniški komisiji dne 2. 7. 1980, ko je zdravniški kolegij odločal o spornem staležu. Tedaj je kolegij upravičeno naročil, naj prinese izjavo obratvodje, da se na delu ni pretepala in ker zdravniški konzilij dne 30. 7. 1980 izjave ni dobil, mu tudi ni odobril bolnikovega staleža. Senat disciplinske komisije je ugotovil, da gre za neopravičene izostanke z dela in to od 18. do 30. 7. 1980, kar je skupno 23 delovnih dni. Zaradi tega mu je izrekel ukrep »prenehanje delovnega razmerja«.

Delavski svet TOZD - Kovinsko in tapecirano pohištvo je dne 3. 12. 1980 zahtevo za varstvo pravic ugodil s tem, da je odpravil sklep senata disciplinske komisije v celoti, kar pomeni, da je Bujaniču opravičil izostanek z dela vseh 23 delovnih dni, kljub temu, da mu niti zdravnica obratne ambulante niti zdravniški konzilij nista mogla priznati bolniških izostankov.

Senat disciplinske komisije je nam-

reč sledil tej ugotovitvi in zato Bujaniču ni opravičil izostankov. Glede na to odločitev delavskega sveta je direktor TOZD - Kovinsko in tapecirano pohištvo, dne 15. 12. 1980 s pismom opozoril predsednika delavskega sveta na protizakonito odločanje, saj zakon o združenem delu v 197. členu zelo jasno določa, da se prenehanje delovnega razmerja izreče zaradi hujše kršitve obveznosti, ki jo delavec stori s tem, da neopravičeno izostane z dela zaporedoma najmanj 5 delovnih dni. Tako določilo vsebuje tudi Pravilnik o disciplinski in materialni odgovornosti delavca TOZD - Kovinsko in tapecirano pohištvo in glede na to opozorilo je delavski svet, dne 10. 12. 1980 ponovno obravnaval zahtevek za varstvo pravic in potrdil sklep senata disciplinske komisije z dne 26. 9. 1980 v celoti, tako da bo Bujaniču prenehalo delovno razmerje z dnem 10. 12. 1980, to je z dnem, ko je delavski svet dokončno odločil.

S tem sklepom delavskega sveta je senat disciplinske komisije dobil dejansko nalogo, da mora ob vsakem neopravičenem izostanku več kot 5 dni izreči ukrep prenehanje delovnega razmerja.

KADROVSKE SPREMEMBE ZA DECEMBER 1980

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO:

POSAVEC Miro, NK delavec, PE 8

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

HUBER Marjan, NK delavec

HRIBAR Frančiška, NK delavka

V TOZDU KOVINSKO IN
OBLAZINJENO POHIŠTVO

SMERDEL Zdravko, NK delavec,
PE 5

OPALIČKI Zdenko, NK delavec,
PE 5

ŠTRITOF Cilka, NK delavka, PE 5

V TOZDU PRODAJA

JANEVSKA Mirjana, gimn. mat.,
Interier Skopje

Delovno razmerje so prenehali:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

SAVIČIĆ Radinko, NK delavec PE 7

SEVER Ida, NK delavka, PE 8

V TOZDU KOVINSKO IN
OBLAZINJENO POHIŠTVO

BUJANIČ Stjepan, NK delavec, PE 3

HOČEVAR Jože, NK delavec, PE 5

PIKL Rozalija, KV tapetnik, PE 5

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

AGOVIĆ Safet, NK delavec

V TOZDU PRODAJA

ŠKRABAR-KRAMAR Marjeta,
dipl. oblikovalec

Kadrovski oddelek

Tonetu Isteniču v spomin!

V mrzli zimski dan, 9. 1. 1981, je nenadoma odjeknila žalostna vest, da si nas po težkem boju z zahrbtno neizprosno boleznijo za vedno zapustil.

To nas je močno prizadelo, posebno zato, ker še ni bilo dolgo, ko smo se še srečevali in ko si poln življenjske moči sodeloval pri našem skupnem delu. Vsi, ki smo te poznali, smo vedeli, da si skozi življenje hodil po ne lahki in zelo delovni poti.

Med vojno vihro si najprej okusil vso težo življenja v internaciji, takoj nato pa si se vključil v boj proti zavojalcem naše domovine in v tem hudem in neenakem boju vztrajal do zmagovitega konca.

Po vojni si z vso vnemo in močno voljo sodeloval pri obnovi naše domovine. Posebno velik je bil tvoj prispevek k razvoju našega samoupravnega sistema, saj si postal naš direktor takoj po tistem, ko smo storili prvi, še negotov korak v samoupravljanje. Tista leta so bila v samoupravljanju najtežja zato, ker smo še iskali načina in najboljših poti k zadovoljivi obliki tega sistema. Pri tm pa je bila tvoja beseda in misel, katero si znal ob pravem času vedno postaviti na pravo mesto, velika pomoč in vodilo pri našem delu.

Vsa leta po upokojitvi si prizadevno sodeloval na družbenopolitičnem področju in vsi smo ugotavljali, da je tvoje sodelovanje veliko prispevalo k napredovanju odnosov v naši družbi. Vsak, ki te je poznal, je rad delal s teboj.

Zahvaljujemo se ti za tvoje delo med nami!

Spomin na tebe bo še dolgo ostal med nami živ in lep!

F. Š.

Razmišljanja ob Ditovi ekskurziji

Društvo inženirjev in tehnikov Stol Kamnik je sredi decembra lanskega leta organiziralo uspešno ekskurzijo v zagrebsko tovarno, po proizvodnem programu sorodno naši, v DO »Marko Šavrić«. Naj omenim, da prevelike gneče za udeležbo na tej ekskurziji ni bilo. Sodelavci so navajali različne izgovore, ki so se v bistvu nanašali na vsakodnevne obveznosti. Zanimanje bi bilo verjetno drugačno, če bi bila ekskurzija organizirana v inozemstvo, čeprav ni gotovo, da bi tam kaj več videli. V vsakdanjem življenju srečujemo v veliki večini povprečne ljudi. Sem ter tja naletimo na odstopanja v pozitivni ali negativni smeri. Ta slednja srečanja, če smo sami zelo povprečni, bistveno ne vplivajo na potek našega življenja, nas običajno ne pritegnejo. Morda nas le za krajši čas navdušijo, oziroma se obrnemo stran od ekstremno slabih.

Tokrat smo nekateri Stolovci obiskali uspešen in zgleden kolektiv.

DO »Marko Šavrić« je dobila ime po narodnemu heroju in se je razvila, kot večina drugih sodobnih tovarn, iz skromnih obratnih delavnic. Stari proizvodni prostori in lokacija v mestu je bila neprimerna, zato so v industrijski coni zgradili novo tovarno, s sodobno tehnologijo in, kar je velikega pomena, pod eno streho. V svojem sestavu imajo še več dislociranih obratov, ki so se kasneje združili v DO »Marko Šavrić«, ki šteje danes okrog 1600 sodelavcev.

Omejil se bom na kratek opis ogle danega tozda, v kateri proizvajajo ploskovno in tapecirano pohištvo.

V proizvodnji ploskovnega pohištva je bilo zanimivo zlasti naslednje:

- skladiščni in proizvodni prostori so pod eno streho;
- skladišče iverk, plošč in furnirja je temperirano, kar preprečuje nastajanje zastojev in škarta na polizdelkih;
- nadmera pri krojenju plošč je 1 cm, robove oplemenitijo z robno folijo;
- v oddelku strojne obdelave imajo oddelek z delovnimi mizami, kjer KV mizarji popravijo ves popravljivi škart;
- odpadke ivernih plošč spajajo in jih porabljajo v redni proizvodnji;
- oddelek površinske obdelave ima centralno kontejnersko skladišče lakov, od koder temperiran in dobro premešan lak črpajo po fiksni instalaciji k porabnikom.

Imeti dopust zadnji dan v letu je posebno »moderno«. Ko drugi pospravljajo delavnice, smo doma in toliko smo »fini«, da se ne mešamo v praznovanje ob koncu leta.

Neke delavce pa so ob dopustu na zadnji delovni dan v letu obhajale še dodatne misli: »Res bo, fajn«, ker bomo doma, vendar se na ta dan dopusta skoraj ne izplača vzeti, ker bodo v tovarni delali le pol »šihata«, dopust nam bodo pa pisali za cel dan!«

* * *

»A naš časopis vedno prebereš?«
»Vice vedno pogledam!«

V proizvodnji tapeciranega pohištva smo videli serijsko proizvodnjo sedežnih garnitur, namenjenih za široko potrošnjo. Velikost serij je od 200 do 400 garnitur. Na eno izmeno — na 8 ur izdelajo 200 težkih sedežnih garnitur in 100 francoskih postelj. Za takšno proizvodnjo so dobro organizirani in opremljeni. Odpadke iprena kosmičijo in jih porabijo za izdelavo blazin, za katere trdijo, da gredo dobro v prodajo.

Pohištvo izdelujejo na osnovi mesečnih planov, ki so precizirani z dnevnimi plani. Pravijo, da z izdelavnimi roki ne zamujajo. Človek bi jim verjel. Vsi smo se čudili njihovemu hitremu tempu dela.

Imajo veliko skladišče narejenih tapeciranih izdelkov, ki je kljub nemajhnim serijski proizvodnji na zalogo, bilo na pol prazno. Narejene izdelke embalirajo v PU vrečke, garniture zlagajo na vozičke, ki tako naloženi čakajo v regalnem skladišču. Za transport uporabljajo lastne furgone. Ti in velike serije za široko potrošnjo jim omogočajo, da izdelke embalirajo samo v folijo, brez kartonov.

Zanimiva pri vsem tem je njihova prodajna politika. Del proizvodnje prodajo na tuja tržišča. Doma prodajajo v večjem številu lastnih prodajalnih okoli 30 odstotkov celotne proizvodnje, razen tega lahko potrošniki kupijo njihove artikle v skoraj vseh večjih in manjših trgovskih hišah in prodajalnah, ki prodajajo pohištvo. Skratka, posel jim dobro cvete, delajo veliko in tako dobro, kot je potrebno. Prodajajo po cenah, ki so sprejemljive zanje in za tržišče. Povprečno zaslužijo celih 1000 din mesečno več, kot zaslužimo v naši DO.

Od problemov, ki vedno spremljajo vsako proizvodnjo, je pri njih največja težava, nabava materialov.

To DO sem obiskal že v letu 1979 in sem letos zlasti hotel preveriti takratne dobre vtise in morda videti še kaj novega.

Zanimivo bi bilo vedeti, kako bo srečanje s to delovno organizacijo vplivalo na nas.

Ekskurzija je v celoti uspela. Na poti domov smo si ogledali še nekaj kulturnih znamenitosti Brežic in se zadovoljni, pozno popoldan, vrnili domov.

Feliks Škrlep

Prizor iz naše samopostrežne trgovine:

Kupec je z litrom mleka stal ob blagajni in hotel plačati včerajšnjo ceno. Blagajničarka je pogledala na novi cenik in rekla: »Je že dražje!«

Nekaj dni kasneje: Kupec je s steklenico olja stopil k blagajni in čakal, da bi plačal. V tistem trenutku se je iz nasprotne strani trgovine zaslišal poslovdin glas: »Ne blokiraj, je že dražje!«

Pa ne bomo zopet rekli, da so za to krivi samo ljudje, ki jih ne poznamo!

TRI STOLOVA USPJEHA

U poslednje vrijeme realizirali smo tri veoma uspešna posla na području SR BiH.

Veoma uspešno i dekorativno izvedena je dvorana Narodnog pozorišta u Sarajevu koja je generalno adaptirana i proširena.

Naše serijske dvoranske fotelje, sa dodatnim okvirom, te proširenim rukonaslonom uz veoma dobro odlikovane postelje, dali su pozorištu jednu novu i veoma atraktivnu sliku.

Na svečanom otvaranju Stol je dobio niz priznanja za dizajn, organizaciju rada i brzinu montaže.

Na ovom poslu se veoma istakao drug Ivan Repovž kao i ekipa montera, jer je to jedna od rijetkih dvorana gdje nismo i pored ventilacionog sistema, imali problema sa montažom.

Nadalje smo izveli veliku dvoranu doma rudara u Tuzli, gdje je održana proslava 60-godišnjice Husinske bune i štrajka rudara BiH.

Iako je rok bio veoma kratak i uslovi montaže veoma nepovoljni, velikim trudom i zalaganjem i to naročito naših montera, uspjeli smo da završimo radove neposredno pred proslavu.

Proslavu na kojoj su prisustvovali naši najviši rukovodioci na čelu sa predsjednikom predsjedništva SFRJ drugom Cvjetinom Mijatovićem, prenosila je i naša televizija.

Treći uspjeh je dvorana zgrade društvenopolitičkih organizacija grada Sarajeva, gdje smo pored veoma nepovoljnih dimenzija dvorane i uzanih stepenika, realizirali jednu veoma atraktivnu dvoranu. Na svim ovim poslovima došla je do izražaja veoma dobra saradnja između Interijera i fabrike, te zalaganje ing. Skrinjarića, drugova Švajgera, Leskovička, Plevela, te montera, na čelu za drugovima Repovžem i Grgecom, kao i svih ostalih koji su radili na ovim poslovima.

Aleksandar Rakić

Od nakupovalne mrzlice ob koncu leta 1980 je že mesec dni, pa se s kratko mislijo še enkrat pomudimo pri dirkanju na zadnji terek ali sredo pred novim letom. V vseh živilskih trgovinah so delale vse možne blagajne, a so bile še vrste kupcev do skrajnih kotičkov. Ljudje pred trgovinami so noro parkirali, tekalj v samopostrežbe, dobesedno praznili police, se nejevoljno ozirali okoli sebe, če jih morda ne vidiyo sosejde in se s polnimi košarami gnetli na plačilnem mestu. Tako je bilo še v sredo popoldne, zvečer pa so zlezli vsak v svoje stanovanje in jedli in pili. Praznovali so prihod novega leta, ki je samo časovna prelomnica, praznovati pa so pozabili sosedstvo, prijateljstvo in pomoč. Zato, ker se za to še niso odločili.

* * *

Zadnje mesece v lanskem letu so bile vse sobote proste, zato smo se za prvo soboto v januarju močno čudili, ker je bila delovna. Kako hitro bi se navadili, da bi bili vse sobote prosti.

PRIZNANJA ZA KRVODAJALCE

Pred koncem lanskega leta so se v dupliškem Kulturnem domu zbrali kamniški krvodajalci, ki so imeli v naši dvorani slovesno prireditve in podelitev priznanj.

Z leti dobivajo prireditve, ki so pripravljene v človekoljubne namene, vedno večji pomen in tudi prijetnost. Tudi na dupliški je bilo tako. V dvorani so sedeli zaslužni krvodajalci, na odru je čakal Mešani študentski pevski zbor iz Kamnika, k mikrofону pa je stopil dr. Vladimir Breznik, predsednik občinskega odbora Rdečega križa Kamnik in v kratkem, vendar zelo skrbno in smiselno pripravljenem govoru, orisal razvoj krvodajalske dejavnosti v naši ožji domovini in v občini Kamnik.

Dejal je, da mineva letos že 27 let dela RK za zbiranje krvodajalcev, dela, ki izhaja iz prostovoljnosti, anonimnosti in brezplačnosti. Prvi začetki zbiranja krvi v Sloveniji pa segajo v prve dni po osvoboditvi, ko se je za darovanje krvi v Ljubljani javilo 150 ljudi.

Dr. Breznik je nato razložil, da se je zdravstvena služba v zadnjih desetletjih močno razvila, prav tako pa tudi splošni razvoj medicinske znanosti. Razvijala sta se tudi industrija in promet, ki sta žal terjala vse več nesreč in žrtev in zato krvi. Tega nenadomestljivega zdravila je pričelo v začetku petdesetih let primanjkovati. Prelomno obdobje predstavlja leto 1953, ko je bila organizacija krvodajalstva zaupana Rdečemu križu. Tedaj se je kri nehala plačevati, prešli smo na prostovoljno darovanje kot odraz humanosti, skupne in osebne zavesti in solidarnosti.

S krvjo rešujemo življenja in hitrejšo ozdravljeno in vrnitev obolelih in poškodovanih ljudi v družino in na delovno mesto.

Z darovanjem krvi se ljudje plemenitijo. Negujejo in razvijajo se vrline solidarnosti ter socialne in zdravstvene varnosti. Darovanje krvi je najgloblji in najpopolnejši izraz solidarnosti, ker daje človek del sebe človeku.

V Jugoslaviji je danes nad 500.000 krvodajalcev, v Sloveniji pa več kot 100.000. Tudi v naši občini število krvodajalcev narašča iz leta v leto. Pred štirimi leti je darovalo kri 1457 ljudi, letos pa že 1681. Zasluge za vedno večje uspehe krvodajalstva pa nima samo Rdeči križ, temveč tudi sklepi in priporočila Republiške skupščine, organi socialistične zveze in vse naše družbenopolitične organizacije, kar je namen našega samoupravnega sistema.

Neprecenljive zasluge za darovanje krvi imajo sami krvodajalci, ki so s svojim zgledom gonilna sila. Ta pripele do odločitve tudi druge, da stopijo v vrste krvodajalcev. Krvodajalci z darovanjem krvi rešujejo življenja in vračajo zdravje.

Želimo, da bi se krvodajalstvo v bodoče še hitreje razvijalo v vsej naši domovini. Za širjenje krvodajalstva v naši občini smo že dosedaj vložili veliko pripravljenosti in vzpodbujanja. S tolikšnim elanom moramo to delo nadaljevati tudi v prihodnje. Velik del uspehov nosijo nosilci akcij. Tako v občini, kot v delovnih organizacijah. K vedno

Nekateri pravijo, da je vse slabo. Pa ni res. Pred tem, da imamo res precej pomanjkljivosti, pa ne smemo zapirati oči. Velika škoda je, ker bi jih lahko odpravljali, pa jih ne!

* * *

večjemu številu tistih, ki bodo v prihodnje stopali k zdravniškemu okencu in darovali kri za sočloveka, bo pripomoglo še nadaljnje razvijanje človečnosti in nesebičnega medsebojnega odnosa. Na tem področju ni nobene reklame in zunanjih praznih navduševanj, temveč vedno večja krepitev notranje zavesti in nuje po pomoči.

Z ljudmi, ki sedaj opravljajo naloge Rdečega križa v občini in tudi v naši delovni organizaciji, ko spontano in nevsiljivo vzpodbujajo in navdušujejo preprostega delavca in intelektualca za vedno večjo požrtvovalnost do človeka v družbi, katerega ta sicer osebno ne pozna, vendar mu je vedno bolj sočlovek in soustvarjalec naše družbe, to delo ne bo težko. Animatorjem krvodajalstva, ki svoje delo opravljajo mirno in na zunaj večkrat skoraj neopazno, vendar nenehno in temeljito, smo dolžni izreči iskreno priznanje. Tudi ti ne opravljajo zaupane naloge za kako plačilo, temveč za nas, ko bomo pomoč potrebovali.

Spored slovenskih narodnih pesmi in recitacij so nato zelo lepo izvedli študentje in dijaki iz Kamnika, instrumentalne točke pa učenci glasbene šole. Ker ti izvajalci na našem odru še niso nastopali, so bili prav prijetno doživetje za gledalca.

Ob zaključku prireditve je predsednik Rdečega križa v Kamniku dr. Breznik podelil priznanja zaslužnim krvodajalcem. Za petkratno darovanje krvi je prejelo priznanje 122 krvodajalcev, za desetkratno 54, za petnajstkratno 24, za dvajsetkratno 19 in za 25-kratno 5 krvodajalcev. Tov. Breznik je povedal, da so v občini Kamnik ljudje, ki so dali kri tudi po več kot petindvajsetkrat. Naj nam bodo za zgled, da se bomo v letu 1981 in prihodnjih letih tudi sami še večkrat odločali.

Na koncu naj navedemo, kolikšen je bil pri tem Stolor delež: petkrat je dalo

* * *

kri trideset naših delavcev, desetkrat trinajst, petnajstkrat dva, dvajsetkrat trije in petindvajsetkrat dva. Slednja sta Beno Jazbinšek, mizar iz poslovne enote 7 in Vinko Dacar, delavec v gradbeni skupini.

Vsem našim krvodajalcem v imenu delovne organizacije iskrene čestitke, še prav posebno pa Jazbinšku in Dacarju.

Ciril Sivec

Zadnji teden lanskega leta (tako, kot skoraj vsak zadnji teden v letu) se v tovarni ni veliko naredilo. Zelo veliko delavcev je »navalilo« na dopust, druge je popadla prednovoletna mrzlica in so mislili le na Silvestra in zadnjo noč v letu. Takšni smo. Na delovna mesta smo postavili smrečice in nanje obešali petdesetake, stotake in celo petstotake. Bil so pripravljene za nakup pijače in zaključno praznovanje. — Sedaj, mesec dni po tem, gledamo na to z privzdignjenimi ušnicami, češ, smo pa res...

Človek pije vino, vino človeka

Ta japonski pregovor dobro ponazarja bolezensko stran uživanja alkoholnih pijač. V mesecu novembru je tekla pri Rdečem križu akcija proti alkoholizmu. Alkoholizem je v današnjem svetu tretja glavna bolezen človeku, takoj za boleznimi srca in ožilja ter rakom. Če pa upoštevamo, da ob alkoholiku propadajo še dva do trije družinski člani, alkoholizem med boleznimi zavzame prvo mesto.

Statistika razvršča alkoholike v tri tipe:

— zmerni pivci, ki v skladu z družbenimi običaji uživajo občasno alkoholne pijače,

— utrjeni pivci,

— alkoholomani (imenovani tudi kronični alkoholiki).

Ko govorimo o »slovenskem alkoholizmu«, imamo v mislih človeka starega okoli štiriideset let, poročenega, z dvema ali več otroki in še redno zaposlenega, vendar z že pogostimi konfliktnimi situacijami v družini in na delovnem mestu. Pogostokrat ga tako stanje pripelje tako daleč, da je prisiljen iskati pomoč tudi pri zdravniku. Ob srečanju s takim človekom, zanemarjene zunanosti in z vsemi lastnostmi pijanca, ki pogostokrat brez moči leži nezavesten v lokalu ali ob cesti, težko zastrupljen z alkoholom, se vedno znova bolj ali manj prizadeto sprašujemo, zakaj pije. Čemu preveč pije? Mar ni svoboden?

Običajno pogovor z alkoholikom pokaže njegove osebnostne poteze, kot so: čustvena nezrelost, nesposobnost premagovati svoje težave, nesposobnost prevzemati odgovornost odrasle osebe, nesposobnost navezati kontakt s sočlovekom, želja po begu iz življenjskih stisk, nekakšno pasivnost in odvisnost. Zanimi nas, zakaj je prav alkohol tisti tiran, ki zaslužni toliko ljudi. Ugotovimo lahko, da ima alkohol za vse, ki se ne znajo prilagoditi življenjskim težavam nek mik, ki omogoča vsaj začasen beg iz neugodne situacije, ponese jih v drug, skoraj sanjski svet, v katerem pozaba zakrivi vse hudo, slabo in žalostno. Ta učinek alkohola je glavni razlog, da je alkohol postal tudi družbeno zlo, seveda s človekom, ki ga izrablja.

Kronični alkoholiki ali alkoholomani, sprva manjši potrošniki alkoholnih pijač, si kaj kmalu pričnejo vsakodnevno blažiti svojo duševno napetost in beže v nerealni svet. Alkoholiki so v treznem stanju brez pravega jaza, polni občutkov krivde, v vinjenem stanju pa so na moč korajžni. Alkoholik v začetku svoje pitje opravičuje tako, da ga sploh zanika. Kasneje poskuša dokazati, da pije manj, kot mu očitajo, da je ta razvada popolnoma normalna stvar in da pijejo vsi in vsepovsod. Ko s temi izgovori ne more več zadovoljiti okolice, prične iskati vzroke alkoholizma izven sebe: Krive so neskrbne žene, tašče, otroci, služba, politika, težko življenje v mladosti. Če pa alkoholika razmere v družini ali na delovnem mestu

pripeljejo tako daleč, da ne vidi izhoda, za krajši čas pusti pijačo in v kratkih obdobjih treznosti skuša zbrisati vse hudo, kar je storil družini in okolici v obdobjih pijanosti. Kmalu ga zasvojenost od alkohola spet vnema na stara pota. Najprej uničuje družino, zapravlja zaupanje, zgublja prijatelje in životari. Njegova prva in zadnja misel je vsak dan alkohol. Zjutraj se ne more zmigati, misli mu kar ne stečejo, dokler ne dobi potrebne doze.

Vsak alkoholik gre v svoji dolgotrajni »pivski karieri« skozi dve fazi:

1. faza uničevanja družine,

2. faza alkoholikovega osebnostnega in družbenega propada.

V 1. fazi se najprej začne rušiti pristna ljubezen med možem in ženo. Žena kmalu spozna, da je opeharjena za vsa lepa pričakovanja, da je mož ne ljubi; ljubi edino alkohol. Kasneje, ko mož začne zanemarjati svoje družinske in delovne obveznosti, tudi ženi ne more biti več v oporo in družini grozi propad. Žena prepreči razpad družine tako, da vso skrb prevzame na svoja ramena. Postane poglavar družine. Mož pa je le še kot objekt zaničevanja in sovraštva, občasno pa tudi pomilovanja. Jasno je, da taka žena ne čuti več nobenih pristinih čustev do moža, čeprav pa opazamo, da neverjetno dolgo vzdrži ob svojem propadlem možu. Čustveno razmerje se v taki družini pokvari in potrebno je zdravljenje alkoholika, vključeno z njegovo družino. Pogosto pa se družina reši zaznamovanega očeta in moža z njegovo smrtjo. Povprečna življenjska doba alkoholika je komaj nekaj nad 50 let.

Ko je alkoholik uničil svojo družino in zapravlil službo, je po izkušnjah že močno zasvojen od alkohola — stopa v 2. fazo alkoholne bolezni. Pokažejo se okvare na njegovem telesnem in duševnem zdravju.

Z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da je v močnem porastu alkoholizem med mladimi in med ženskami. Ženske svoj alkoholizem navadno dolgo skrivajo med ožjimi družinskimi člani. Ker dobro opravljajo svoja gospodinjstva dela, jim občasnega čudnega vedenja nihče ne očita. Ko pridejo tako daleč, da svojega alkoholizma ne morejo več zakrivati, se naredijo telesno bolne. Največkrat tožijo za glavobolom, živčnostjo, išjasom in klimakteričnimi težavami. V službi pa zaradi alkoholizma zabrede ženska v podobne težave kot moški. Glavna vzroka za popivanje pri ženskah sta osamljenost in možev alkoholizem.

Verjetno se po vsem tem ne čudimo, da je toliko alkoholizma tudi med mladimi, kajti alkoholni starši dovolj zgodaj uvajajo otroka v alkoholizem, s tem jih vključujejo v svet odraslih in delajo sebi enake.

O zdravljenju alkoholizma bi omenila samo to, da je pot do prave rehabilitacije dolga. Ker je z alkoholom bolna tudi njegova družina, pride v poštev zdravljenje družine in delovne skupine.

Zdravljenje poteka v skupinah, glavni namen zdravljenja pa je graditev novih vezi v družini, v delovnem in širšem družbenem okolju.

Nesreče pri delu so mnogo pogostejše pri alkoholiziranih delavcih kot pri drugih. Očitna je tudi ekonomska izguba zaradi pogostega izostajanja alkoholika z dela, upadanja delovnih zmogljivosti, storilnosti in strokovnosti. Zmanjšana hitrost, spretnost in negotovost alkoholika pogosto zavirajo celo skupino. Razen direktnega zaviranja dela, pa alkoholiki s svojim slabim vedenjem nemalokrat zavajajo mlajše sodelavce. S svojim nergaštvom in hrupnim reagiranjem na pogosto umišljene krivice in nepravilnosti, ki se jim gode, kalijo medsebojne odnose. Taki delavci navadno hitro menjavajo tovarne, se selijo iz kraja v kraj, nikjer pa ne najdejo miru in svojih pravic.

Vse prepogosto opazamo, da hudo alkoholizirani delavci delajo na izrazito nevarnih delovnih mestih (kot so žage, stroji, na gradbiščih itd.). Število nesreč pri delu se večja, starost poškodovancev pada. Pije se že v zgodnjih dopoldanskih urah.

Alkoholizem je v porastu tudi med intelektualci in pisarniškim kadrom. Žal je premalo podatkov za zaključke, kajti večina raziskav doslej ni uspela. Odziv na raziskave v podjetjih in zdravstvenih službah je bil premajhen.

Že skoraj dvajset let stara misel prof. dr. Janeza Milčinskega, je še vedno aktualna in naj nam bo motiv za razmišljanje:

»Glede alkoholizma v obratih tavamo torej v meglji. Obseg problema nam ni jasen, celo pot ne, ki nas bo pripeljala k jasnosti. Čutimo pa, da je dozorlet čas, ko je treba vedeti in ukrepati.«

dr. Martina Bernot

Dopisnike Glasila ponovno prosimo, da prispevke **oddajo** do dogovorjenega datuma, ker jih moramo takoj zatem **oddati** v tiskarno, če hočemo, da glasilo izide do konca meseca.

Uredništvo

OBVESTILO

Fotografije z obdaritve, ki je naše malčke obiskal dedek Mraz, lahko naročite pri receptorju v upravni zgradbi!

Vlak je peljal v Beograd

Bil nas je poln vlak. Z delavci in občani Kamnika smo se peljali tudi delavci Interiera v Ljubljani na ogled Hiše cvetja in mesta Beograda.

Za tiste, ki niste šli z nami, naj opišem nekoliko podrobnosti.

10-urna vožnja je daljša od enega delavnika, vendar je bila naša edina skrb čim prijetneje preživeti to dolgo pot.

Med nami so bili nekateri, ki so bili za pot dobro preskrbljeni, poleg hrane in pijače ni manjkalo niti rezervnih oblačil.

Na postaji v Beogradu so nas čakali avtobusi, ki so nas odpeljali v dolgo vrsto za ogled Hiše cvetja. Pri tem je treba omeniti, da je bila ta dolga vrsta že ob 6. uri zjutraj in se je za nami še povečevala.

Čakanje v vrsti, ki je trajalo štiri ure, je pustilo na nas globok vtis, vendar ne v prijetni obliki, saj smo bili kljub prijetnim sončnim žarkom prezeblji in utrujeni.

Hiša cvetja je tudi v resnici v cvetju in vredno si jo je bilo ogledati. Čeprav je že pozna jesen, je bila okolica hiše prelepa. Po lepi zeleni travi in med cvetočimi vrtnicami, se je sprehajalo nekaj pavov. Breze so izpolnjevale lepoto parka, v katerem so bila tudi druga okrasna drevesa. Celoten park je res urejen in skrbno negovan.

V stavbi smo videli Titovo delovno sobo in sprejemno sobo, cilj celotnega obiska je bil pa namenjen poklonitvi spominu tov. Titu. Izredno lepo učinkuje častna straža v lepih uniformah. Vse skupaj je bilo obdano z lepim cvetjem, okrasnimi rastlinami in venci.

Ogled celotnega objekta je potekal sorazmerno hitro in ni bilo možno, da bi se kdo ustavil, ker je kolona obiskovalcev dejansko nepretrgana.

Veliko lepega in originalnega iz vseh koncev sveta smo videli v Titovem muzeju, v katerem bi lahko našli darila Titu domala iz vsakega dela Jugoslavije. Poseben prostor pa je bil namenjen Štafetam mladosti.

Lahko bi rekli, da je Kongresni center Sava druga največja znamenitost in notranja ureditev je takšna, da lahko nudi možnost sestajanja najpomembnejših svetovnih institucij (UNESCO) in Jugoslovani smo lahko ponosni, da lahko kateregakoli državnika sprejmemo v primernih, estetsko in funkcionalnih prostorih. Kot primer obsega in heterogenosti centra naj povem, da smo si za njegovo celovitejšo spoznavanje ogledali poseben film o tem.

Da smo si odpočili noge in potešili lakoto, so nam postregli s kosilom v samem Centru, tako da smo prijetno okolje združili še z dobro hrano.

Ob 14. uri smo se z avtobusom odpeljali na Avalo. Ogledali smo si spomenik neznanemu junaku in televizijski stolp.

Čakala nas je še vožnja po Beogradu. Med vožnjo z avtobusom smo si ogledali razne znamenitosti našega glavnega mesta tako npr. najvišjo poslovno stavbo, Skupščino SFRJ, največje hotele, fakultete, muzeje, spomenike itd.).

Zadnja postaja, že v temi, je bila ogled ostankov trdnjave Kalemegdan. Slednjo smo si ogledali na hitro, bilo je že temno in gledali smo predvsem na to, da se ne izgubimo.

Avtobus nas je odpeljal proti postaji. Čakati smo morali še tri ure do odhoda vlaka.

Ko smo se pripeljali 40 km ven iz Beograda, se je vlak ustavil. Ura je bila okrog 11. ponoči. Obstali smo v temi, nikjer nobenega mesta. Tako smo stali tri ure brez vsakega pojasnila, zakaj stojimo. Da smo prispeli do Ljubljane, smo se še večkrat ustavili. Šele v Ljubljani smo zvedeli, da se je pokvarila lokomotiva in jo je bilo treba zamenjati.

V nedeljo, ob 10. uri smo prispeli v Ljubljano. Kljub slabi organizaciji in nesolidnemu vodiču smo bili z vsebino izleta zadovoljni.

Sonja Zorn

TEK NA SMUČEH

Nihče ni pričakoval, da bo tek na smučeh postal tako popularen, postal je celo bum. Tako pogosto kot srečujemo na naših cestah vedno več kolesarjev poleti, bomo gotovo pozimji srečali tudi tekače na proгах. Značilno za zadnje leto je, da se vpliv individualne rekreacije vedno bolj širi. Prednosti te rekreacije so predvsem, da sam izbereš čas, da je oprema poceni, odmaknjen si od gneč in trušča, gibaš se na svežem zraku. Na vse to marsikdo gleda s posmehom, češ, le kaj se mučijo in znojijo čez hrib in dol. In prav to znojenje, da bi s lastno energijo premagal razdalje in s tem, da si daš priznanje, da še nisi za staro šaro, je vredno tega znoja. Poleg vsega je tudi posebno doživeti, če zarezesh s smučko v belo pregrinjalo in drviš ob gozdu ob lepem zimskem dnevu. In kdor doživi nekaj takega, zlepa ne pozabi.

Tempo življenja in razvoj proizvodnih sredstev nas prisiljuje, da vedno več sedimo. Hoja in tek na smučeh sta po najbližji obliki prvotnega človeškega gibanja — hoji in teku. Zato ni naključje, da se je človek zatekel k taki dejavnosti.

Čeprav poznamo tek že dalj časa, se ljudje niso preveč ogrevali za to zvrst dejavnosti, ker so imeli dovolj drugih del in tudi zato ker ni bilo opreme. Čas in potrebe prinesejo svoje. Smučanje, ki ima pri nas že dolgoletno tradicijo, se je v zadnjih letih zelo razširilo. To velja predvsem za alpsko smučanje. Vendar pa nam primanjkuje smučišč, kjer ne bi ljudje čakali v vrstah se gnetli ter živčirali. Prevelike vrste, posebno ob nedeljah, so vplivale, da se je pri nas začel, oz. tako hitro razvil tek na smučeh. Vsi, ki so se hoteli intenzivno gibati, da pri tem niso zapravljali dragocenega časa, so se raje umaknili iz smučišč na prostrane tekaške proge. Tekачi tako prihranijo čas, denar in sami si lahko izbirajo terene po želji, navsezadnje pa se razgibajo toliko, kolikor se vsakemu zdi potrebno.

Vsak, ki poskusi, se navduši, seveda pa je potrebno, da prve korake spremlja nekdo, ki se spozna na tek. Napake, ki jih naredi začetnik, lahko že negativno vplivajo na posameznika in ga zato tudi odbija. Seveda pa je tu nekaj pogojev, katere je potrebno poznati, da v teku uživamo in te bom kar naštel: telesna pripravljenost, nepoznavanje tehnike in nepravilno mazanje. Ko obvladamo vse te pogoje, lahko tek definiramo takole: Smučarski tek je gibanje na snegu na lahkih lesenih ali plastičnih smučeh na različno dolgi progi po ravnini ali grbini. Ritmični in harmonični gibji prilagojeni terenu so značilni za tehniko na smučeh. Gibanje mora biti takšno, da omogoča racionalno porabo energije. Smučarski tek ni le tekmovalna disciplina, ampak je zelo primerna za zimske izlete v naravo in ena najbolj zdravih terapij.

Prihodnjič nekaj o opremi in mazanju.

Jože Zupin

OB ZAKLJUČKU JESENSKEGA DELA V SLOVENSKI NOGOMETNI LIGI — ZAHOD STOL — TRETJI

Lansko leto je bivši Kamnik prvič nastopil pod imenom Stola. Ljubitelji nogometa so upravičeno pričakovali boljše uvrstitve moštva, ki je predvsem zaradi slabih priprav v pretekli sezoni običajno na repu prvenstvene lestvice.

Kadrovske spremembe v selekcijah, ki jih zaključuje prvo moštvo in sistematično delo z mladimi igralci (mladinska selekcija Kamnika je med boljšimi v Sloveniji) je obrodilo prve sadove.

Priprave pred novo tekmovalno sezono so bile zelo dobre. Igralci so se zavzeto lotili dela, saj je redno treniralo vseh 22 igralcev, ki jih je selekcija imela na razpolago. Zato ni nič čudnega, če so v klubu načrtovali, da bi lahko z igraljskim kadrom, ki ga imajo, posegli tudi po višjih mestih.

Uvodne tekme so to pokazale, saj so skupaj s Primorjem zasedali prvo mesto. Po nepričakovanem visokem porazu z neposrednim tekmečem na domačem igrišču pa je prišlo v moštvo do nekaterih nesoglasij, ki so jih sicer pozneje zgladili, vendar pa je to vplivalo na nadaljnji razplet.

V drugem krogu je prišlo obdobje, ko so izgubili tri tekme zapored (Tabor, Litija, Primorje). Ob tem je treba povedati, da so v vseh treh srečanjih po prvem delu vodili, nato pa izgubili, kar je posledica slabše pripravljenosti v nadaljevanju. Kljub težavam so v taboru Stola z uvrstitvijo na tretje mesto zadovoljni, saj se že kaže premik naprej glede na prejšnje sezone, ki so bile, lahko rečem, neresne.

NA SVIDENJE, DRAGI DEDEK MRAZ

Zopet se je izteklo koledarsko leto in je naše malčke obiskal dedek Mraz. Konferenca sindikata DO STOL je organizirala praznovanje z obiskom dedka Mraza v kulturnem domu na Duplici, dne 28. 12. 1980 ob 9. uri.

Kratko igrice z naslovom Velika želja so nam prikazali učenci osnovne šole Komenda-Moste pod vodstvom prof. Ane Razpotnik, ki se že dolga leta ukvarja s podmladkom na kulturno umetniškem področju. Po končani predstavi je vsem zbranim otrokom dedek Mraz s pomočjo snežink in drugih sodelavcev razdelil darilne pakete. Prisotnih je bilo 450 otrok. Vsak otrok je s seboj prinesel blok, ki je bil osnova za upravičenost do paketa.

Za vso pripravo in organizacijo je bilo potrebno mnogo truda, predvsem pa dobre volje. Darilni paketi so vsebovali vrednost 264 din. Upravičenci so bili razdeljeni v dve starostni skupini.

V skupini starejših otrok so bili otroci, ki so bili rojeni v letih: 1972, 1973 in 1974.

V skupini mlajših otrok so bili otroci, ki so bili rojeni v letih: 1975, 1976, 1977 in 1978.

Zaradi te delitve so se tudi darilni paketi vsebinsko razlikovali, vrednostno pa ne. Za Interiere v drugih republikah so se od ostalih razlikovali samo pri priloženih knjigah, ker so bile tiskane v srbohrvatskem jeziku. Ti so bili razposlani že teden dni pred novim letom. Predvideno je bilo, da prejmejo upravičenci dislociranih enot darila že za novo leto tako kot pri nas na Duplici.

Za vse tiste, ki svojih otrok niso mogli pripeljati na Duplico k skupni obdaritvi, je bila organizirana izdaja darilnih paketov še pet dni — in to: 29. in 30. 12. 1980 ter 5., 6., in 7. 1981 od 9. do 11. ure (v času malic) vsak dan.

Kljub taki organizaciji vsi upravičenci niso prevzeli paketov niti do 16. 1. 1981, čeprav je nekaj zamudnikov dobilo darilne pakete po vnaprej določenem času. Ostalo je še osem paketov in sicer: iz TOZD-2 — 5 paketov, iz TOZD-5 — 1 paket, iz TOZD-9 — 1 paket in iz DSDOSP — 1 paket. Neprevzeti darilni paketi so bili oddani otroškemu vrtcu na Duplici, dne 19. 1. 1981.

Nikakor ni razumljivo, da starši niso poskrbeli za prevzem, saj so bili razdeljeni vsi bloki. Poleg neprevzetih daril pa se leto za letom ponavljajo težave zaradi nepazljivosti in shranitve blokov, ki so razdeljeni nekaj dni pred podelitvijo. Spet se je pojavilo nekaj otrok — upravičencev, katerih starši so bloke izgubili. Zanimivo pri tem pa je, da so se bloki pri naknadni delitvi pojavili. Iz tega je razvidno, da je izgubljen blok nekdo našel, ki je vedel, kaj pomeni in ga je naknadno vnovčil. Vsakdo, ki je imel, oziroma je prišel z blokom, je bil upravičen do darila. Ob vsej masovni pripravi pa ni mogoče voditi točne evidence, kdo je prevzel in čigav je dejanski blok.

Zato mora biti naša skupna skrb, predvsem pa skrb staršev, da bolj pazimo in poskrbimo, da upravičenci darila tudi prevzamejo.

Marija Perčič

KONČNA LESTVICA SLOVENSKE ČLANSKE LIGE — ZAHOD

1. PRIMORJE	12	10	1	1	38:11	(+ 17)	21
2. JESENICE	12	7	3	2	21:12	(+ 9)	17
3. STOL	12	8	0	4	30:20	(+ 10)	16
4. LITIJA	12	6	3	3	23:20	(+ 3)	15
5. TABOR - JADRAN	12	4	2	6	15:15		10
6. BELA KRAJINA	12	2	3	7	11:17	(- 6)	7
7. ELAN	12	2	2	8	15:23	(- 8)	6
8. KOČEVJE	12	2	0	10	8:33	(- 25)	4

Dva kola nista bila odigrana zaradi slabih vremenskih razmer.

Andrej Perčič

V zimski šport so se morali letos vključiti tudi antišportniki. Kdor se ni drsal na nogah, se je z avtomobilom. Po strminah in po ravnem. Pa še paziti je moral, da se nj preveč!

SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE OBČINE KAMNIK NAJVEČ USPEHA ZA STOL

V letu 1980 je na sindikalnih športnih igrah nastopilo v desetih panogah 1051 tekmovalcev, od tega 940 moških in 111 žensk iz 29 osnovnih organizacij. Največ udeležencev je imela naša delovna organizacija, ki je nastopila s 170

tekmovalci, sledijo pa Titan in Kemijska industrija Kamnik. Naša delovna organizacija je postala občinski prvak v rokometu, odbojki, košarki, streljanju, šahu pri ekipnih športnih, v šahu posamezno je zmagal Bavčar Boris, v keg-ljanju pa Prelovšek Marjan, kar je nedvoumno lep uspeh v močni konkurenci.

Z množičnostjo smo letos zadovoljni, čeprav moramo reči, da se nekatere delovne organizacije premalo zavedajo pomena športne rekreacije. Najbolj je to urejeno v našem podjetju, kjer poleg poklicnega referenta zelo dobro deluje še komisija za šport in rekreacijo, ki je nosilec vseh akcij.

KONČNA UVRSITITEV:

	točk
1. Stol	1273
2. Titan	1246
3. Kik	872
4. Alprem	527
5. Zarja	488
6. Graditelj	443
7. Svilanit	395
8. Eta	315
9. SOB	299
10. Kočna	281

Kriterij za dodelitev točk je bilo osvojeno mesto v posamezni panogi, upoštevalo se je tudi število tekmovalcev, ki so nastopali za osnovno organizacijo sindikata.

Andrej Perčič

Še dve nadaljevanji sestavka ABC fotografije (avtor F. Stele) bomo objavili v prihodnjih številkah.

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: Boris DEMŠAR, Franc SIKOŠEK, Ivanka ŠINKOVEC, Franc BAUMAN, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.